

ANG PAGHIMAKAS

REGULAR NGA ISYU

HULYO 2013

EDITORIAL

OPLAN BAYANIHAN, NAGAPALALA SA KAWAD-ON SG DUTA SG PUMULUYO, GATONG SA PAGPASINGKI SG INAWAY BANWA

Masobra na tatlo (3) ka tuig ang Oplan Bayanihan sg US-Aquino nga Rehimen 2, humalin sg una ini nga gin-implementar sg ulihi nga bahin sg 2010. Tatlo (3) ka tuig nga pagdamgo (sa udtong adlaw) sg rehimen upod ang reaksyonaryong AFP nga ila himuon insignipikante, indi salapakon nga pwera ang rebolusyonaryong kahublagan nga ginabandera sg Partido Komunista sg Pilipinas (PKP), Bag-ong Hangaway sg Banwa (BHB) kg National Democratic Front of the Phils. (NDFP). Tatlo ka tuig na nga pag-uyang sa rekursong pungsod para sa wala'y katumanan nga damgo sg nagaharing sahi.

Ipokrito ang US-Aquino nga Rehimen 2 sa pagsulit-sulit nga kalinong kag kauswagan ang dala sg iya recycled na nga programa sa ekonomiya nga hugot nakabase kg nagasalig sa Neo-liberal nga polisiya sg Imperyalistang Estados Unidos. Tampok ang iya programa nga Philippine Development Plan (PPP), may Public-Private Partnership Program ini. Masupog nga ginapatuman ni P-noy upod ang AFP ang mga polisiya sg liberalisasyon, deregulasyon, pribatisasyon kg denasyunalisasyon.

Nagakorus si P-noy kg ang AFP sa pagtinikal nga sa idalum sg ini nga rehimen nalab-ot na kuno ang 7.9% nga pag-uswag sg ekonomiya. Maayo na ang gobyerno bangud may “matadlong nga dalan” ini nga ginausoy kag wala sg korap. Gani, wala na kuno sg rason para magrebolusyon ang pumuluyo. Wala na sg basehan ang ginalunsar nga pungsodnon demokratikong rebolusyon sg PKP, BHB kag NDF. Ang kinahanglan na lang amo ang kooperasyon para makatodo-larga na ang kauswagan sg Pilipinas, sa bulig sg mga dumuluong nga kapitalista o mga inbestors. Apang para sa pumuluyo nga nagabatas, nagantus sa tuman nga kapigaduhon, ini nga mga litaniya sg pagpahambog ni P-noy kag sg iya mga alipures kg sg AFP pulos kabutigan, pagpanginto kag pagpatalang. Maksimisado sg rehimen ang media propaganda mileage paagi sa iya Communications Group kg PR “economics” sa Malacanang agud hinabunan ang pagka-inutil ni P-noy sa mga sensitibong bagay katulad sg padayon nga pagsaka sg presyo sg langis, konplikto sa Sabah, Malaysia, korapsyon sa pondo para sa kalamidad, inbolbment sg Cojuangco-Aquino sa teknikal ismagling (P58 Bilyon), korapsyon sa infrastructure projects, ang mga maniobra sg iya pamilya agud indi mahatag ang Had. Luisita sa mga matuod nga benepisyaryo, kg madamu pa.

Ang teknikal ismagling amo ang hungod nga sala nga pagklasipika sa kinaiya, kalidad, timbang o balor sg mga produkto nga ginapasulod sa pungsod. Ginahimo ini agud likawan ang pagbayad sg husto nga taripa o buwis sa mga ginaeksport nga produkto. Ginahimo ini kahimbon ang mga garuk nga opisyal sg Bureau of

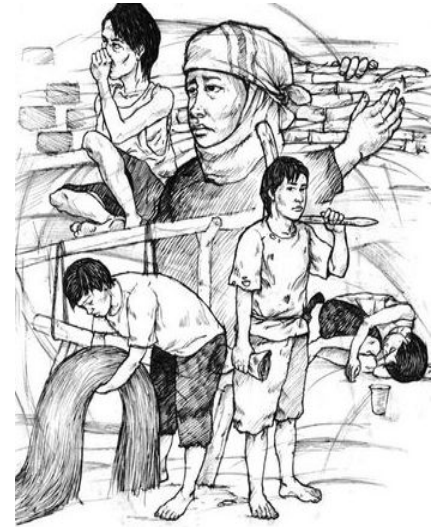
Nota: Ini ang una nga edisyon sg ginrevive nga rehiyonal nga publikasyon, Ang Paghimakas. Para sa pagpauswag sini, ginapangabay sa tanan nga bumalasa nga mag-amosang mga balita, piktyur, istorya kag iban pa nga sinulat. Ginapadangat man nga ang mga amot-sinulat mapadala isa ka bulan antes sang Marso, Hunyo, Setyembre, Disyembre sang kada kwarter. Nagapangayo man kami sang inyo mga suhestyon kag komentaryo paano pa gid ini pauswagon.

Customs, Philippine Ports Authority kg Land Transportation Office, sa adireksyon kg pahanugot sg mga matag-as nga opisyal sg rehimen.

Nagapabilin nga bulag kg bungol ang rehimen sa singgitan sg mamumugon sa mataas nga sweldo (P456.00 ang minimum nga sweldo sa NCR) benepisyo, kag kaseguruhan sa trabaho. Nga mismo ang gobyerno nagasiling para mabuhi sg disente ang pumuluyo, kinahanglan may kita ang isa ka pamilya nga may 6 ka katapu nga P1,200.00 / adlaw. Halos 4% lamang ang ginsaka sg kita sg mga mamumugon sa agrikultura kg pagmina, samtang may 821% nga pagsaka ang kita sg mga pinakadalagku nga kompaniya sa agrikultura kg 134 nga % naman sa kompaniya sg mga mina.

Samtang ang mga mangunguma magluwas nga nagasuprer sa tuman ka gamay nga patubas bangud sg atrasado nga kagamitan sa panguma kag kakulang sg duta nga ulumhan, gin-igo pa sg bagyo, baha, landslide kg linog ang pananom sg mga mangunguma. Nagaatubang pa sa katalagman nga mapahalin sa ila puluy-an kg madulaan sg dutang pangabuhian bangud sg agresibo nga pagpadamu sg mga kapitalistang plantasyon (rubber tree, palm oil, jatropha) o agribisnes, sa bilog Pilipinas kg diri sa Isla sg Negros, gamit ang mga laye sg NIPAS, Bio-fuels Act of 2006, Phil. Mining Act of 1995, CARP /CARPER, FLUP kg iban pa. Tuman ka nubo ang presyo sg ila produkto katulad sg kopras, saging, oling, mga utanon, palay kg mais. Samtang tuman naman ka taas ang bili sg mga balaklon o kinahanglanon sg pumuluyo.

Ang mga
mangingisda
nagaatubang
man sg
kasubong nga
problema -
dislokasyon
pabor sa eko-
turismo nga
programa sg
gobyerno kag
magnetite mining
sg mga
dalagkung
komprador
burbesya kg
dumuluong nga kapitalista.

Ang mga mamumugon sa uma / kampo, nagamantenir man sg tuman ka nubo nga sweldo, wala sg benepisyo, wala sg kaseguruhan sg trabaho bangud sg lapnagon nga pagkambyo-gamit sg duta (land-use conversion) para hatagan ligwa ang dalagku nga malls, airport kag eco-tourism projects.

Isa ang Negros sa may masupog nga implementasyon sg mga polisiya sg deregulasyon, pribatisasyon, liberalisasyon, denasyonalisasyon sa ngalan sg “Negros First Policy” sg Maranon nga administrasyon sa Probinsya sg Negros Occidental. Indi katingalahan nga mas ginapasulabi pa ang kaayuhan sg mga baka kg karnero kaysa kabuhi kg pangabuhian sg mga pumuluyo sa Murcia. Ara man ang mina sa kabukiran sg Sagay (Babiera) nga nagalakip sg kapin sa 100,000 ektarya nga kadutaan kg ang offshore mining sg margaha sa Sagay (Looc), Silay, E.B. Magalona, Manapla kg bisan sa Bacolod City kag sa Sur nga baybayon sg Negros.

Pila sa mga Manila-based nga dalagkung komprador burbesya nag-inbest diri sa Negros. Isa na diri si Manny Pangilinan nga isa sa mga Board of Directors sg Philex Mining Corp., tag-iya na sg Riverside Medical Center kg magsulod sa joint venture sa BACIWA upod ang Miya (isa sa pinakadaku nga Water business sa bilog kalibutan) agud ipraybatisa ang serbisyo sa tubig.

Lapnagon ang pagpatuman sa liberalisasyon ilabe na sa mina. Diri sa Isla sg Negros, may masobra 55 ka kompaniya sg mina ang nag-apply (ang iban naaprubahan na kg nagaoperate na), wala pa labot ang mga nakapending for approval nga exploration kg mga offshore mining (magnetite ang ginakuha).

PANAWAGAN	KAUNDAN SINI NGA ISYU
<i>Sa pagpauswag sang aton Ang PAGHIMAKAS, ginapangabay sa tanan nga bumalasa sini nga mag-amot sang mga balita, piktyur, istorya kag iban pa nga sinulat. Ginapadangat man nga ang mga amot-sinulat mapadala isa ka bulan antes sang Marso, Hunyo, Septyembre, Desyembre sang kada kwarter. Nagapangayo man kami sang inyo mga suhestyon kag komentaryo paano pa gid ini pauswagon.</i>	Editorial Ang Pagpaslaw sa OPB sa Negros - 5 Kontra-Pyudal nga Paghimakas Masa sa SW - 10 Matamis nga Bunga sg Paghimakas - 13 SICA Sa Saging sa Brgy XYZ - 15 Pahayag - 19 Balita - 22

Bangud man sg import liberalisasyon, nagabaha ang imported nga mga produkto pangkonsumo,

elektroniko kag agrikultura. Kabangdanan ini sg pagkaputo sg madamu nga pungsodnon nga burgesya nga indi makakompetensya sa mga dkb nga nagapanag-iyang mga malls katulad sg Gokongwei sg Robinson, Henry Sy sg SM Shoemart, Lopue sg Lopue's kg Gaisano Group of Companies.

Ginaigo man sg daku ang mga mamumugon sa kampo kg bisan mga magagmay nga agalon mayduta-asyendero sa tubo bangud sg liberalisasyon sa negosyo nga nagapalala sg teknikal ismagling sg kalamay. Kontrolado ni Peping kg Danding Cojuangco, mga tiyo ni Noynoy ang ismagling sg kalamay sa bilog Pilipinas. Kag suno kay Manuel Lamata, isa ka daku nga agalon mayduta sa Negros, indi lamang nga nagakita ang mga ismaglers sg kalamay sa kalamay mismo. Dugang pa diri, ang pagpasulod sg kalamay pronte lamang sa pagpasulod sg illegal nga droga sa Pilipinas bangud mabudlay ini idetect kun nalubong na sa kalamay, nga bisan ang mga K-9 nga ido indi na makapanimaho. Mas malala pa gid ang denasyonalisasyon

nga polisiya, *total sell-out* sg pungsodnon nga patrimonya didto sa mga dumuluong nga inbestor. Pila sini sa Negros amo ang agrikultural nga plantasyon sg Oil Palm sg Rain Trust Corp. USA para himuon sa Bio-fuels, kag iban pa nga gamitan sini, sa mga Barangay sg Buenavista kg Carabalan, Himamaylan City. Ang DOLE Phils may plantasyon naman sa mga Barangay sg Masulog, Manghanoy kg Sag-ang, Banwa sg La Castellana. Padayon pa man tubtob subong ang

pagharvest sg kahoy nga "ginreforest" ni Mosser sa Brgy. Buenavista kg Mahalang, Himamaylan City kag kun maubos na ang kahoy, ila naman tamnan sg kape. Wala sg tsansa nga mabawi pa sg mangunguma ang duta para tamnan sg pangkonsumo nga tanom.

Resulta sini ang lapnagon nga pagkadula sg duta nga pangabuian sg mangunguma, demolisyon kg ejection sa ila puluyan, kakulang sa pagkaon, pagkaguba sg palibot / ekolohiya, kalamidad kg katalagman sa naturalisa bangud sg sige nga pagmina kg paggamit sg mga kemikals sa plantasyon nga makaguba sa palibot kag pagluntad sg nanari-sari nga balatian sg tawo kg kasapatan. Nagaibwal sa kaakig ang pumuluyo bangud sini nga sitwasyon.

Ang OPlan Bayanihan sa Negros nagpadasig sa pagpatuman sg kontra-pumuluyo nga programa kg laye sg US – Aquino nga Rehimen 2. Magluwas sa wala'y untat nga kombatan operation, ara man ang ila Civil-Military Operation nga, nagakondisyon sa huna-huna sg

tawo nga maayo na ang gobyerno, nga ang gobyerno nagahatag sg kaayuhan sa pumuluyo paagi sa paghatag obra sa mga proyekto sa reporestasyon, kapitalistang plantasyon, mina kg iban pa. Nagapasilidar sa pagpatitulo sa duta sg mangunguma, agud sa sina makuhaan sg dalagku nga buwis ang mangunguma kag kun indi makabayad sg masobra 10 ka tuig nila nga balayran, kuhaon sg gobyerno ang ila duta. Samtang ang dalagkung minahan ginalibre sg gobyerno sa pagbayad sg buwis sa ila milyon kun indi man bilyon nga kita gikan sa pagpatuyang sa dunang manggad sg pungsod,

halimbawa ang P972 Million nga kita sg Philex Mining Corp. sg tuig 2010. Papel sg AFP ang pagprotektar sini nga mga minahan.

Ang AFP, partikular ang 303rd kg 302nd Bgdes. sa Negros nagaserbe nga bag-o nga mga manug-agaw sg duta. Kabahin sg ila pagpakuno-kuno nga maki-environment, nagapatanom sila sg kahoy sa kabukiran sa mga uma mismo sg pumuluyo nga nasulod sa Integrated Social Forestry (ISF) Area kg Certificate of Stewardship Contract (CSC) holders ang mga mangunguma. May pila nga ginabayran sg Army sa tag P1.00 / 3 ka punuan nga matanom, tunga sako nga bugas sa kada ektarya, kg ang iban libre lg kay mga estudyante sa CAT ang ginpatanom.

Bangud sg wala untat nga operasyon militar sa kabukiran, apektado na ang pagpangabuhi sg pumuluyo. May curfew nga gina-imposar, may limitasyon sa pagpamakal sg kinahanglanon sg mangunguma, indi makaorganisa sg ila kaugalingon ang mga mangunguma, pagpamahog kg iban pa nga mga kalakasan. Kag ang pinakamalala amo ang pagpamatay sa mga lider masa kg mga katapu sg progresibong organisasyon sa kaumhan kg kasyudaran katulad sg pagpatay kay Benjie Bayles, Toto Quirante kag iban pa. Samtang ang mga ara sa syudad biktima sg patu-pato nga mga kaso o legal nga opensiba militar nga nagaangot sa mga biktima sa armadong hublag.

Upod sg AFP sa pagpatuman sg Oplan Bayanihan amo ang naghublas o nagkakas sg iya maskara sg pagpakuno-kuno nga grupo sg RPA-ABB kg lubos na nga nagsurrender kg nagkolaborar sa reaksyonaryong gobyerno paagi sa ila ginhiwat nga peke nga peacetalks. Sa ila pagsurrender,

komitido ini nga maglagas sa rebolusyonaryong pwersa labi na kay benepisyaryo ini sg pondo sg gobyerno paagi sa Office of the Presidential Adviser on the Peace Process (OPAPP).

Isa ka daku nga insulto sa rebolusyonaryong kahublagan ang panawagan sg

lokal nga gobyerno sg Probinsya kg 3ID nga pasurenderon kg tigayunon na lang ang lokal nga peacetalks para tapuson na ang armadong paghimakas sa Negros. Taktika ini sg kaaway para tungaon kg harian ang kahublagan sg pumuluyo. Ano bala nga klase sg kalinong ang istoryahan kun wala naman ginaaddress ang ugat sg problema sa pungsod?

Agud hinabunan nila ang kapaslawan sa ila tuyo nga paglutos sa rebolusyonaryong kahublagan, ginapadayaw sg AFP ang pagdamu kuno sg mga surrenderees kg pagdaku sg bounty rewards sg mga lideres sg rebolusyonaryong kahublagan. *De facto recognition* ini nga wala sg mahimo ang gobyerno kg militar agud lutuson ang rebolusyonaryong kahublagan sg pumuluyo. Insulto man ini sa kinaalam sg pumuluyong Negrosanon nga nagahandum sg matuod nga kauswagan kg kalinong nga nakabase sa hustisya sosyal.

Wala na sg iban pa nga banas ang pumuluyo nga dapat subayon kundi ang banas lang gid sg armadong rebolusyon paagi sa pungsodnon demokratikong rebolusyon. Ini lang ang solo nga alagyan agud tapuson ang ululupod nga diktadurya sg imperyalistang Estados Unidos kg sg lokal nga hubon sg dalagkung komprador burgesya – agalon mayduta.

Tuman ka paborable ang depresyon nga kahimtangan sg sistemang monopolyo kapital sa bilog kalibutan.. Bisan diin nga bahin sg kalibutan may nagaluntad nga rebolusyon kg mga pag-alsa batuk sa imperyalismo, mga tuta

sini nga rehimen kg para ipakig-away ang ila pungsodnon nga kahilwayan. Nagakatay-og man ang mala-kolonyal, mala-pyudal nga sistema sg pungsod bangud sg mga palpak nga polisiya kg programa sg rehimen kg korapsyon. Wala na ini sg padulungan pa kundi ang pagkawasak.

Katulad sg mga OPlan sg nag-agi nga papet nga mga presidente, ginadeklarar sg Partido Komunista sg Pilipinas nga paslaw ang O'Plan Bayanihan. Paslaw ini nga pagamayon, kun indi man puohon ang rebolusyonaryong kahublagan. Kag sa baylo, nag-akumular pa sg kritikal nga kadamuon ang BHB nga kaya magtay-og sa rehimen gikan sa pundasyon tubtob sa bubungan sg rehimen.

Mas labi pa nga magpursige sa pagpaninguha sa pagpaigting sg inaway banwa / gyera sg pumuluyo, paglunsar sg ginagmay kg dalagkuan nga taktikal nga opensiba nga nakabase sa ginasulong nga rebolusyong agraryo kg nagadaku nga baseng masa, bilang amot naton sa madasig apang seguridad nga pagtikang sa estratehikong pagkapatas sa pinakamadali nga panahon. **AP**

Ang Pagpaslaw sa OPlan Bayanihan sa Negros

*P*ag-umpisa sg tuig, 2011, nag-arangkada man ang kampanya militar sg Armed Forces of the Philippines (AFP) sa Isla sg Negros, sa idalum sg iya Internal Peace and Security Plan nga gintawag nga Operation Plan Bayanihan (OPB) sa ubay sg Imperyalistang Estados Unidos nga Counter-Insurgency (COIN) Guide.

Agud ipadayaw ang pagpaluntad sg kuno KALINONG, wala sg liwan nga tuyo ang “bag -o nga daan” nga kampanya militar kundi ang pagpapas sa rebolusyonaryong kahublagan sg Communist Party of the Philippines (CPP), New People’s Army (NPA) kg National Democratic Front of the Philippines (NDFP).

Sa partikular nga phasing sg AFP, sa 2011-2013, tuyo nga ireduce sa insignipikante nga pwersa ang rebolusyonaryong kahublagan o ang NPA. May mga deklarasyon nga “spent force” na ang pwersa sg NPA sa pila ka Larangan Gerilya sa Isla sg Negros.

Gamit ang “whole of nation approach”, masako ang 302nd sa Negros Oriental kg 303rd Bgde sa Negros Occidental idalum sg 3rd Infantry Division sa pagpakighinun-anon sa mga lokal nga gobyerno halin sa provincial tubtob sa mga banwa para ibaligya ang kaundan sg OPlan Bayanihan (OPB). Nagapungko sila sa mga Peace and Order Councils sg mga LGUs. Amo man sa pila ka mga ahensya sg gobyerno katulad sg Department of Agrarian Reform (DAR), Department of Education (DepEd), Department of Health (DOH) kg sa Department of Social Welfare and Development (DSWD).

Sa ngalan man sg kalinong nga ginabandera sg OPB, nagpulong man sila upod sa Rotary Club of Negros para makigbuligay sa pagpapas sg hublag kg sa pagpaluntad kuno sg Kalinong, paagi sa paghatag sg mga tsinelas, gatas, noodles, tinapa sa pumuluyo.

Wala gihapon nakagwa sa Triad Operation (Combat, CMO, Intel) ang pamaagi sg OPB. Ara ang Civil-Military Operation(CMO), nga amo ang

nagadala sg ila daan na nga slogan nga “*winning the hearts and minds of the people*” o ang ila engrandeng psywar operation, kadungan ang wala untat nga combat operation sa malapad nga bahin sg Isla. Ara man ang paglatag sg malapad nga intelligens network sg AFP sa bilog Isla.

Partikular nga tuyo sg 3ID nga unahon pagwasak ang rebong hublag sa tuig 2011 ang bahin sg Negros Oriental partikular ang South East Negros Front gamit ang tropa sg 11th IB, 79th IB, 78th kg Scout Rangers. Kag pag-abot sg tuig 2012, Negros Occidental naman gamit ang 47th IB, 62nd IB, Scout Rangers kg

DRC. Magluwas pa sg mga 6th kg 7th Regional Safety Manuever Battalion (RSMB) kg Provincial Safety Manuever Battalion (PSMB), Special Action Force (SAF), Philippine National Police (PNP) kg 12th IB kg Civilian Active Auxiliary (CAA).

Combat Operation: Suno sa OPB, pangunahon nga papel sg militar nga atubangon ang armadong ikasarang sg mga grupo nga katalagman sa

seguridad kg kaluwasan sg estado.

Gindeklarar man sini nga “*indi mabuhinan ang mga balor sg mga operasyon militar sa pag-atubang sa mga armadong katalagman.*”

Hayagan nga gindeklarar sg 3ID Commander nga si Maj. Gen. Vicente Porto: “*Mahimo nga pauswagon sg AFP ang hilikuton nga sibil-militar sa idalum sg bag-o sini nga 6 ka tuig nga kampanya pero wala ini nagakahulugan nga mabuhinan ang mga operasyon militar kontra sa mga armadong grupo... magapadayon ang kasingkion sg mga operasyon pangkombat.*” Klaro nga pakulahaw lamang nga panawagan para sa kalinong ang ginahimo sg reaksyonaryong AFP.

Dugang pa, suno sa OPB: “*Padayon nga gamiton ang lehitimo nga pwersa kg paglunsar sg mga operasyon pangkombat nga may labing kapagsik pero batuk lamang sa mga armadong kaaway... Tigayunon ang mga ini nga may pat-ud nga plano, mahalong kg may eksakto nga target. Katuyuan sg masingki kg wala untat nga paglagas sa BHB ang pag-ubos sg ila armado nga ikasarang kg dulaon ang ila kahandaan nga mag-away.*”

Halos komon nga eksperyensya sg mga larangan gerilya sa Negros ang pag-atake sg mga natumod nga baseng gerilya (Bager) nga nagagamit sg *“constriction strategy”*, *“Cougar Concept”*, *“Venus Flytrap tactics”* kg pagtalana sg *war of engagement* sa tagsa ka larangan. Tuyo sini nga pagwaon ang Hukbo sa mga konsolidado nga lugar sini, apang pungan naman ang pagpalapad sini sa malapad nga area paagi sa paglatag sg pwersa sa malapad nga bahin sg mga boundaries sg mga banwa. Nagalab-ot sa 15 x 20, 20 x 20 km radius ang isa ka hugna sg ila Operation Order (OpOrd).

Nagamamit sg 200 ka personnel sa kada hugna sg operation nga nagalawig sa tag 10-15 days. Ginamaksimisa nila ang platoon kg small-unit operation, iskwad-iskwad nga dispersal (7-15 personnel) sa mga sityo-sityo sg baryo. May ara pa gani nga sa isa ka sityo, nagadispers sila sa 2-3 ka teams (5-6 personnel) kag nagasuhot sa kalatian subay ang gagmay nga banas. May ara nga tag 3 ka kompaniya ang nagaoperation kag nagalab-ot sa 10-15 ka kolum sa isa ka hugna sg operasyon sa ila ginakabig bager sg NPA. Una nga naeksperyensyahan ini sg Northern Front.

Gamit ang commando style of operation, gamay, sekreto ang pagsulod, nagapalubong sa mga lati sa tagpila ka adlaw samtang nagaobserbar lang sa mga ginadudahan nga kampo sg NPA. Kun masukmungan sg masa, nagasaylo sila. Kun mapiho na ang presensya sg NPA sa amo nga site, i-engage nila ang ila tropa kag may ready nga daku nga reinforcements sa

magkadikit nga mga sityo nga halos nagaantad lang sa tag-1-2 km. May ara man nga hulaton anay nila ang ila reinforcement antes magstrike sa kampo sg NPA. Diri naigo ang 2 ka larangan sg Southwest kg Southeast.

May panahon man nga ginagamit nila ang ila Special Warfare Group (SWAG) para kilalahon ang mga lider masa kag mga masa. May ara man sila *“rigodon style”* of operation para tugawon lang gid kg indi pagpapahuwayon ang yunit sg

NPA sa lugar. May cellphone monitoring devices nga ginadala panahon sg ila operation.

Suno kay Col. Oscar Lactao, sg bag-o pa siya nagasyumer nga Bgde. Commander, nakatigayon sila sg 234 ka small-unit operation sa sulod lang sg 2 ka semana nga operation sa bilog nga Negros Occ.

Ang Southwest Front may gin-atubang nga 8 ka Companiya sg AFP nga ginatawag nga TaskForce South nga 47th IB, 1 CMO Bn, 33rd DRC, 12th IB kg CAA kg may PSMB. Ang Northern Front may 62nd IB, 1st Scout Ranger Battalion, 32nd DRC, 12th IB kg CAA, RSMB kg PSMB kg SAF sining tuig 2012 nga amo ang nagabug-os sa Task Force North. Kag ang Central Negros ara ang 11th IB, part sg 47th IB, Scout Ranger kg DRC.

Civil Military Operation sg AFP.

Katulad sg daan na nga panawagan nila nga *“winning the peace”* kg ang *“winning the hearts and minds of the people”*, gin-ilisan ang ngalan sg berdugong RSOT / SOT, padulong sa Community Organizing for Peace and Development (COPD) kag may Community Peace and Development Team sa kada barangay nga identified nga mabaskog ang hublag. Ang CPDT amo ang nagapatigayon sg pagpangcensus sa mga pamalay, tukod Technical Working Committee sa hanay sg masa, filmshowing, nagapasurender sa mga lider masa kag daan nga mga katapu sg NPA, reforestation, nagapakig-alyansa sa mga LGUs, medical and dental check-up / services, organize sa mga pamatan-on for peace, arbitrasyon sa hanay sg pumuluyo, pagpatitulo sa duta sg masa, pagpanuli, panghatag sg gabok nga mga tsinelas kg gatas. Pero ini man nga tropa ang nagakumbinsi sa masa sa kaayuhan nga idulot sg higanteng pagmina sg mga dumuluong.

Bangud sg ini nga *“bag-o”* nga papel sg AFP paagi sa CMO, bag-o nga manug-agaw duta ang AFP paagi sa programa sg reporestasyon kg pagpatitulo sg duta sg mangunguma. Ang sadto mga duta nga nasakop sg ISF kg ginauma sg masa, ila ginpatamnan sg mga kahoy, kabaylo sg P1.00 kada 3 ka punuan sg kahoy nga matanom sg mga benepisyaryo sg 4Ps nga mga nanay. Madamu sg masa ang nagreklamo kay mawad-an sila sg duta nga ulumhan. May mga nagreklamo nga bangud pilit nga ginpatituluhan ang public land nga ila ginaokupar,

magabayad ang pumuluyo sg buwis sa sulod sg 10 ka tuig ang nagligad. Magluwas nga daku katama ang balayran sa buwis, indi pa husto ang pagklasipika sa ila duta nga imbes kaigangan kg may tanom lang nga kape, ginklasipika ini nga sugarcane plantation.

Ang mga pamatan-on nga ila ginaorganisa sa eskwelahan nagreklamo man kay sila ang ginapatigayon sg tree planting sa mga malayo nga lugar nga wala nakahibalo ang ila mga ginikanan.

Sa Central Negros, lapnagon ang pagpanghatag sg mga notebook sa kabataan, basta indi lang mag-intra sa mga organisasyon, ilabe na ang magpamatuk sa mina.

Komon man ang eksperyensya sg mga larangan sa mga surrenderees. Ang mga anay kaupod nga nagpalahuway na, ginakadtuan sg AFP kg kumbinsihon hasta pwersahon nga magsurender. Ang iban ginhimo CAFGU. May ara man nga ginahimo guide sa pagsulod sa mga besingan o kampo sg NPA sa lugar nga ginahulagan.

May mga lider masa man nga wala untat nga ginakumbinsi hasta nga matiulang kg maghambal nga nagpa-clear na sila sa kaaway. Simple lang nga gin-imbatar sila sa Brgy. Hall kg sa Detachment kg ginaistorya apang sa sekreto gali may video na. Matapos ini, ginaimbatar naman sila sa Battallion HQ kg interviewhon na nga nagpa-clear na sila bisan indi gusto sg mga masa. Kag ginatukuran nila sg Technical Working Group ang Baryo.

Intelligence o Lambat-Paniktik sg AFP. Gindala sg 3ID ang Military Intelligence Battalion (MIB) sa Bacolod City kg nagset-up sg malaparan nga intelligence

network sa mga kabarangayan sg Syudad kg subong man sa kaumhan.

Sa mga larangan gerilya, upod sa pagplastar sg CMO Bn sa Escalante City, matapos sa Southwest Negros, ginset-up man nila ang cellphone monitoring network sa Brgy. Malasibog, Escalante City.

Kag sining ulihi, nalakip sa Reward System sg DND kg DILG ang pila ka mga lideres sg CPP/ NPA / NDF sa Negros. Kabahin sila sa P466 million nga gingahin para sa mga makatudlo sa ini nga mga lideres. De facto recognition ini sg kainutil sg gobyerno sa pagtapna, pagwasak sa rebong hublag bisan pa sa ano nga pamaagi.

Si Oscar Lactao nga 303rd Brgde Commander isa sa mga National Awardees sa Intelligence work sg AFP.

Ang Pag-atubang sa OPB. Ang Negros bilang isa ka manuglupok nga “Bulkan Sosyal”, bangud sg monocrop nga industriya sg kalamay kg ginpalala pa sg wala’y pakundangan nga pagpasulod sg mina sa bilog Isla (55 ka mining applications), masobra na lima (5) ka tuig nga nangin prayoridad sg AFP.

Buhi, dinamik kg mainit ang banggianay sg mga sahi sa Isla sg Negros humalin sa mga mangunguma nga ginaagawan sg duta sg mga higitang dumuluong nga mga minahan, reporestasyon nga programa,

CARPER tubtob sa mga imol nga taga-syudad nga mga biktima sg malaparan nga demolisyon batuk sa mga manug-agaw nga mga asyendero-agalon mayduta kg mga komprador burgesya.

Bitbit ang panawagan sg Partido Komunista sg Pilipinas – Negros Island nga “Determinado nga pabaskugon kg lab-uton ang mga rekisitos sa pagpasulong sa full-scale guerilla warfare sa estratetihikong depensiba agud makaamot sa paglab-ot sa estratetihikong pagkapatas sa bilog pungsod!” ginkomprontar kg ginpaslaw ang OPB politiko-militar.

Sa panugod nga pag-implementar sg OPB, nakaeksperyensya ang rebong hublag sg pila ka kabudlayan bangud sg bag-o nga sitwasyon, ilabe na sa mga ginpokusang mga larangan gerilya katulad sg SE, North kg SW. Bangud sg indi pag-uyat sa stratehiya kg kahublagan sa pagsekreto, halog nga pag-uyat sa SOP, kakulangan sa pag-atipan sa pwersa kg sa baseng masa, makitid nga nahulagan sa baseng gerilya kg wala o kulang sa paghanda nga ekspansyon kg shifting areas, nakatagamtam sg kabudlayan ang bilog nga kahublagan. Apang nagpabilin ang military offensive posture sg kabilugan nga rebong hublag.

Paagi sa absoluto nga pagpamuno sg Partido sa Negros sa bulan sg Hunyo – Hulyo 2011,

ginkasa sg Regional Operational Command (ROC) ang isa ka regionally - coordinated nga taktikal nga opensiba nga OPlan Daba-daba nga ginsundan pa sg opensiba sa lain-lain nga larangan sa lain-lain nga kalidad kg kantidad kg gamit ang husto nga gerilyang taktika.

Una, ginkasa ang OPlan Dabadaba nga nakatigayon sg 23 ka taktikal nga opensiba – isnayping, partisan, harassment, silot sa higanteng minahan sg Philex Mining Corp., raid sa punong kag checkpoints. Bilog nga larangan gerilya ang nagtigayon sini nga gin-updan man sg mga masa nga nagapartisipar sa paghimo sg noise barrage kg checkpoints. May madamu nga killed in action (kia) kg wounded in action (wia) sa AFP kg mga assets nila kg nakakumpiska sg pila ka HPR, 2 9MM caliber pistol, Radio Handsets.

Ini nga mga taktikal nga opensiba, gin-updan sg Lokal nga Yunit Milisya (YM), Yunit Pangdependa sa Baryo (YPB) kg mga katapu sg Self-defense Corps sa mga organisasyon masa.

Sa 3rd quarter sg 2011, matapos ang isa ka hugna sg koordinado nga taktikal nga opensiba sg NPA sa Isla, nagbag-o ang latag sg kaaway kg liwat nagrealign sg ila kampanya. Matapos napaslawan sila ni Col. Jonas Sumagaysay kg Patrimonio nga pagamayon ang pwersa sg NPA sa Isla, sg July

2011, nag-asyumer si Col. Oscar Lactao bilang 303rd Bgde. Commander kg si Col. Patrimonio sa 302nd Bgde. Agosto 2011 pa lang, nagshift na ang pokus sg Division halin sa Negros Oriental padulong sa Negros Occidental nga tani 2012 pa. Kag gintukod nila ang Task Forces North kg Southwest nga may tig 7-8 ka Kompaniya sg AFP sa kada Task Force. Bagay nga bag-o ini sa kahimtangan sa idalum sg Pagpanadlong.

Magluwas sg coordinated nga mga taktikal nga opensiba, gintigayon man ang dispersed, calculated kg nagasinabtanay nga taktikal nga opensiba sa lain-lain nga mga larangan sa Isla. May ara nga ginatigayon sulod sa interior lines sg larangan kg may ara sa exterior lines man sg mga larangan.

May mga depensibang aksyon ang natigayon nga nakumberter sa opensiba kag nakahalit pa sg daku sa kaaway paagi sa pag-agaw sg inisyatiba sa kaaway. Daku sini ang eksperyensya sg Northern Front.

Bangud sa kapluwido sg gyera, wala sg fixed battle lines kg wala pa sg indi matugaw nga baseng gerilya, ginhandaan sg mga larangan gerilya ang mas malapad nga ekspansyon area para sa pagpalapad kg pag-inat sa teatro sg gyera sa Isla sg Negros.

May larangan gerilya nga medyo naulihi ang pag-atipan sini, pero nakagwa gihapon sa “constriction strategy” kg nakalikaw sa decisive engagement sa kaaaway nga gusto mag-War of Quick Decision batuk sa aton. Nagamit sg husto ang

gerilya nga modo sg paghulag nga konsentrasyon para magbira sa kaaway kg para magkonsolida, maglapta para magpalapad sg baseng masa kg magsaylo agud makalikaw sa superyor nga pwersa sg kaaway kg agud ipreserba ang gerilyang pwersa. Sa pila ka panahon, bangud sg mastery sg terrain, nagamit man ang circling around o pagtiyog sa pwersa sg kaaway.

Kadungan sa pagtigayon sa mga koordinado kg lapta-lapta nga mga taktikal nga opensiba, pag-atipan sa pagpalapad sa baseng masa, ginlunsar man sg pila ka larangan gerilya ang lain-lain nga kahublagan masa kontra-pyudal, kontra-imperyalista kg kontra-pasista. Lakip diri ang pagduso sa pagpataas presyo sa mga produkto sg mangunguma katulad sg oling, saging kg kape, pagpataas sg sweldo sa mga nagaobra sa kampo sg tubo, pagpanubo sa resikada sg kopras (15,000 ang benepisyaryo), kampanya kontra-mina, kampanya kontra-gutom upod ang pagduso sa mga LGUs sg suporta sa agrikultura kg pagkaon. Tayuyon man ang pagpamatuk kg pagbuyagyag sa mga kalakasan kg paglapas sa tawhanong kinamatarung nga ginahimo sg mersenaryong tropa militar.

Sa Norte sg Isla, ang pinakasabat sa opensiba militar nga ginahimo sg AFP amo ang paglapta nga daw kalayo nga Land Cultivation Areas (LCAs) sa mga anay ginatamnan sg tubo. Masingki diri ang banggianay sg nagaharing sahi sg AMD kg mga mangunguma rason nga gindugangan sg AFP ang Norte kg gamit ang RPA para tapnaon kg pungan ang paghimakas sg masang mangunguma.

Nangin masadya man ang pagsinabtanay sa kahanginan sg mga Spokesperson sg BHB sa Isla sg Negros nga si Juanito Magbanua sg Apolinario "Boy" Gatmaitan Command kg sg mga ara sa Larangan Gerilya: Roselyn Pelle Command, si Ester Estrella; Leonardo Panaligan Command – JB Regalado; kag Armando Sumayang, Jr. Command – Andrea Guerrero batuk sa mga spokeperson sg 3ID kg 303rd Bgde, nga nagawakal sg mga black propaganda o psywar propaganda agud magtuga sg intriga sa hanay sg rebong hublag.

Padayon nga Pagpaslaw sa OPB kg Pagpakig-away Para sa Kadalag-an.

Sa idalum sg OPB, apesar sg mga panugod nga kabudlayan sa pagdaku sg pwersa sg kaaway sa mga larangan gerilya, halin sa 1 Bn kada LG, karon may 2 Bns kada LG, kag sa engrandeng psywar operation (CMO) nagagamit sg tanan nga ahensya kg rekursu sg gobyerno agud mahaylo ang pumuluyo, wala sg bisan isa ka larangan gerilya sa Negros ang nawasak o napapas. Kun may pila man ka pagbuhin sa pwersa sg Hukbo, nailisan ini sg mga narekruta sa lanat sg paghimakas masa nga ginlunsar kadungan sg mga opensiba militar nga natigayon.

Paslaw ang kaaway sa iya tuyo nga himuon nga insignipikante ang rebolusyonaryong pwersa sa Negros! Paslaw ini sa pagkubkob sa pwersa sg NPA agud madugmok. Paslaw ini sa pagdingot sg area para sa maniobra kg paglunsar sg gyera. Paslaw ini sa pagdaug

sa tagipusuon kg huna-huna sg masa. Sa baylo, nagpadasig ini sa pagduso agud mas mapalapad sg NPA ang teatro sg gyera sa Isla sg Negros bilang kontribusyon naton sa paglab-ot sa estratehikong pagkapatas sa pinakamadali nga paborableng panahon.

Samtang, ang mangunguma wala sg bastante nga pangabuhian, samtang ginaagwan sila sg duta paagi sa komersyalisadong reporestasyon kg makahalalit nga dumuluong nga mina, samtang wala sg matuod nga reporma sa duta ang mangunguma, ang bisan ano pa nga kampanya militar o Internal Peace and Security Plan sg papet nga rehimen sa idalum sg mala-kolonyal, malapyudal nga sistema, sulit-sulit lamang nga mapaslaw sa atubang sg wala'y kataka, wala'y kahadlok kg determinado nga pagsulong sg rebolusyonaryong kahublagan masa, panguna paagi sa armadong paghimakas nga ginalunsar sg New People's Army upod sa pumuluyo sa kaumhan kg sa ulihi, sa kasyudaran. Indi mapunggan sg ano man nga Oplan sg papet nga rehimen ang paglupok sg nagaindakal nga bulkan sosyal sa Negros!!!

Samtang, ang mangunguma wala sg bastante nga pangabuhian, samtang ginaagwan sila sg duta paagi sa komersyalisadong reporestasyon kg makahalalit nga dumuluong nga mina, samtang wala sg matuod nga reporma sa duta ang mangunguma, ang bisan ano pa nga kampanya militar o Internal Peace and Security Plan sg papet nga rehimen sa idalum sg mala-kolonyal, malapyudal nga sistema, sulit-sulit lamang nga mapaslaw sa atubang sg wala'y kataka, wala'y kahadlok kg determinado nga pagsulong sg rebolusyonaryong kahublagan masa, panguna paagi sa armadong paghimakas nga ginalunsar sg New People's Army upod sa pumuluyo sa kaumhan kg sa ulihi, sa kasyudaran. Indi mapunggan sg ano man nga Oplan sg papet nga rehimen ang paglupok sg nagaindakal nga bulkan sosyal sa Negros!!! **AP**

“KONTRA-PYUDAL NGA PAGHIMAKAS MASA BATUK SA NAGASINGKI NGA MILITARISASYON SA SOUTHWEST NEGROS!”

Ini ang sabat sg Partido, Hukbo kg masa sa nasambit nga Larangan Gerilya. Kaangay sg guba nga plaka, ginpakete ang isa ka recycled nga pasistang kampanya sg Armed Forces of the Philippines (AFP) paagi sa Oplan Bayanihan sg rehimen US-Aquino 2. Ila nga gintagaan pokus ang civil-military, psy-war kag counter-organizations operations para kuno piangon ang rebolusyonaryo nga kahublagan sa bug-os nga Isla .

Ang kontra-pyudal nga paghimakas para paslawon ang kontra-pumuluyo nga Oplan Bayanihan naghatag sg kalehitimo kg pagkamakatarunganon sg igoalunsar nga mga taktikal nga opensiba sa palaabuton.

Angot sini, serye sg mga paghimakas masa sa pagpasulong sg kontra-pyudal nga paghimakas sg mangunguma sa kaumhan ang natigayon sa ubay sg Rebolusyonaryong Giya sa Reporma sa Duta sa lain-lain nga bahin sg Southwest Negros sg nagligad lang nga tuig (2012). Nag-ani ini sang mga pang-ekonomiyang kadalag-an sg masa, kg nag-angkon man ang bilog nga rebolusyonaryong kahublagan sg mga politikal, ideolohikal kg organisasyonal nga mga kadalag-an.

MGA ISYU NGA NAGALUNTAD

Una na nga ginkasa ang kampanya para wasakon kg palayason ang mga makahalalit nga higanteng dumuluong nga pagmina. May mga propaganda, edukasyon, petition signing kg mobilisasyon kaangot sini ang masa. Ang Pulang Hukbo naglunsar sg mga taktikal nga opensiba batuk sa mga higanteng minahan sg Philex Mining Corp. kg Maricalum Mining Corp.

Magluwas sini, ginkasa ang mga paghimakas masa angot sa isyu sg pagpataas sweldo sg mga nagapamugon sa kampo kg uma, pataas presyo sg produkto sg mangunguma katulad sg kape, saging kg oling, pagpanubo sa resikada kg tarha sa kopras.

Sa 2 ka banwa kg syudad sa pila ka barangay nga ginahulagan sg Hukbo, masobra sa 50% ang nagasalig sa panguling kag ang iban

sideline ang pagpanguling. Sa isa ka barangay nga

may total nga masobra 1,000 ka bubong, 441 ka bubong ang nagasalig sa pagpanguling. Gagmay nga puna sg duta ang ila mauma bangud sg kaigangan kag wala naman sg suporta ang gobyerno sa ila pagpanguma.

Ginakuha sg mga ahente sa tag-P30-35.00 / sako kag ang pinakamataas P80.00 kada sako, depende kun malapit sa karsada. Patungan sg ahente P5.- 10.00 / sako kun ibaligya na nila sa buyers. Samtang, ibaligya naman sg mga buyers ang oling sa tag-P150-300.00 kada sako didto sa Kasyudaran. Sa pagsumada, ang mangunguling nagakita lang sg halos P20.00- P70.00 kada adlaw sa ila pagpanguling kag ang mga buyers nagakita sg P1,000.00 tubtob-P1,500.00 kada adlaw kag ang mga ahente nga nagapatong sg P5.00-10.00 kada sako ang nagakita man sg daku depende sa bolyum sg oling nga ila makuha.

Sa 3 ka barangay, ginabakal sg mga komprador ang saging sa tag-P20.00-P25.00 / bahig (8-9 ka sipi sa primera klase nga nagadamu sg indi magnubo sa 100 ka bilog). Halos 80% sg pamilya sa sini nga mga barangay, saging ang isa sa ginakuhaan sg ila pang-cash.

Magluwas nga indi istable ang presyo sg kopras, 10%-12% sg total nga kilo sg kopras ang ginakuha nga resikada sg mga komprador sg kopras

sa mga mangunguma, luto man o hilaw ang kopras. Ang Philippine Coconut Authority (PCA) nagtalana nga dapat indi magsobra sa 4% ang kuhaon nga resikada kun ang kaumugon sini masobra sa 14% kag kun 7.1%-12% indi pagkuhaan sg resikada. Wala man sg ginagamit nga *moisture meter* o dobel ang mga buyers kag wala man sg *incentives* nga 5.7% ang mga mangunguma kun mas manubo sa 7% ang kaumugon sg ila kopras. Magluwas pa, biktima sila sa pagpangdaya sa kilohan. May ara pa

gani nga linima ang isip sg kilo. Kun may waki sa lima, wala na ginabayran sg komprador .

Ang resikada amo ang porsyento sg kaumugon o *moisture content* sg kopras. Ang tarha naman amo ang kabug-aton sg sako nga ginasudlan sg kopras sa pagpakilo.

Nagabaton lamang sg P80.00 -100.00 ang sa kampo. Mas manubo pa gid ang iya sg mga babaye kg mga bata. May ara pa gani nga P15.00 kada adlaw ang suhol sa pahilamon sa manihan o maisan.

MGA KONKRETO NGA KADALAG-AN

Table 1: Summary sg ekonomiyang kadalag-an sg masa.

	Demanda	Targets	Resulta	Isip sg Benepisyaryo
Pataas Presyo sg Oling	a. P 5.00 -10.00 kada sako b. Panubo P2.00-3.00 / sako sa interes sg utang k. Otomatik nga pagsaka sg presyo kun mataas ang presyo sa Bacolod City	Mga Ahente kg Buyers sg Oling	a. P 5.00 -25.00 nga saka b. Pagdula sg P 5.00 /sako nga interes sa utang k. Otomatik nga pagpataas presyo	9 barangays – masobra 2,000 ka pamilya o 8,000 ka indibidwal Kag may ara pa mga barangay nga nakuryente sg ini nga paghimakas
Pataas Presyo sg Saging	Isyu	Buyers sg Saging	a. P 5.00 / bahig nga saka b. Nahimo na lang 3-4 ka sipi ang kada bahig halin sa 8-9 ka sipi sa primera klase Sa kabilugan, may 4-5 ka sipi nga ganansya ang mangunguma magluwas pa sa P5.00 nga saka.	3 ka barangays
Pataas sweldo	a. P 20-10.00 saka sa inadlaw b. P 50-100.00 nga saka sa pakyaw nga obra k. Patas nga sweldo sa lalaki, babaye kg bata	Gagmay nga agalon mayduta, arendador kag manggaranon nga mangunguma kag may 1 ka daku nga agalon mayduta	a. May P 3-20.00 nga saka sa inadlaw (P100-120/day) sa lalaki, babaye kg bata. Pero kun magtaas ang kalamay himuon nga P130-150.00 / day b. P 50-100.00 nga saka sa pakyaw	Masobra 250 ka pamilya o 1250 ka indibidwal
Panubo sg Tarha / Resikida sg Kopras	a. Pagpanubo sa 2-3% halin sa 10-12% nga tarha / resikida b. Pagdula sg dinayaay sa kilohan sg kopras k. Bayran pati ang waki sa kilohan	15 ka buyers nga gagmay kg dalagku kg ang Lokal nga unit sg Munisipyo	May nahimo nga Memorandum of Agreement sa tunga sg LGU, buyers sg kopras kg mga mangunguma nga nagaunod sg masunod: a. Nahimo na lang 3% ang kuhaon nga resikada / tarha b. Maghimo resolusyon ang LGU para sa pagregulate sg mga kilohan sa kopras. k. Pagbayad sa waki.	Direktang benepisyaryo sulod sa sona – 1,500 ka pamilya o 7,500 indibidwal Sa gwa sg sona – 3,000 ka pamilya o 15,000 ka indibidwal

DUGANG NGA MGA KADALAG-AN: MGA LEKSYON KAG PALAUSWAGON

Bag-ong eksperyensya para sa bilog nga larangan ang pagtigayon sg malapnagon nga kontra-pyudal nga paghimakas sa sulod sg pila ka banwa kg syudad nga halos nagsunod-sunod. Ang masunod amo ang natipon nga mga leksyon sa ini nga eksperyensya:

- Pagtib-ong sa malig-on nga pagpamuno sg Partido Komunista sa aton mga rebolusyonaryong buluhaton agud mag-ani sg pagdaku sg Hukbo kg organisasyon masa halin sa lebel sg Komite sa Larangan asta sa Sandigan nga Organisasyon sg Partido sa Baryo (Sanga sg Partido sa Lokalidad).**

Apesar sg mabudlay nga sitwasyon militar, unipikado kg determinado ang Partido nga iduso ang interes sg masa. Indi nangin sablag ang kakulang sg eksperyensya sa paglunsar sg malaparan nga kampanya. Bilang Marxista, nag-angkon sg materyalista nga kinaalam ang Partido sa iya praktika sa pagpahulag sa masa. Paagi sa pag-uyat sg diyalektiks, napataas sg Hukbo kag Partido ang iya kinaalam

perseptwal padulong sa kinaalam rasyunal kg ginpamatud-an ini nga kinaalam sa praktika sg masa. Yabe ang pagtumod sg prinsipal nga buluhaton kag ang sekondaryo, agud diri manukad ang pagtalana sg husto nga makinarya.

Samtang nagalargada ang aton kampanya, natukod naton ang Sub-Seksyon Komite (SSK) sg Partido kg nasubuhan ang pumuluyo sa paghimakas masa. Napaangat man naton ang mga GP lebel nga baryo padulong sa KP kadungan sg pagtukod naton sg mga Sanga sg Partido sa Lokalidad, (Sandigan nga Organisasyon sg Partido). Nakaani kita sg 1 iskwad sg Hukbo nga nagpultaym gikan sa lokalidad.

2. Hugot nga uyatan ang SICA (social investigation-class analysis) para mangin basehan sa husto kag nagakaangay nga pagtalana sg estratehiya, taktika, kondukta kg demanda sg masa. Diri man nagabase ang inisyatiba kg pleksibilidad sg kampanya.

Kinahanglan ang pagkuha sg SICA may klaro nga katuyuan para indi mangin sabog, mahapos kg mangin madali. Ikaduha, kinahanglan kuhaon gid ang kahimtangan sg mga inbolbado sa amo nga isyu, tun-an kg himuan sg tikang. Halimbawa, sa isyu sg oling, kuhaon ang kahimtangan kag interaksyon sg mga mangunguling, ahente kg mga buyers. Iaplikar diri

ang ekonomiya pulitika. Nagapabilin nga AMD-komprador burgesya ang aton mayor / prinsipal nga target. Apang sa partikular nga isyu, ang mga buyers kg ahente mangin prinsipal nga target naton.

Ikatatlo, ang SI/CA dapat kahublagan masa kg indi eksklusibo nga buluhaton sg Political Officer (PO) o Political Instructor (PI) o GP o Political-Section o Political Group. Buluhaton ini sg kabilugan nga Partido, Hukbo kag organisasyon masa. Nga pwede makuha paagi sa SI meeting sg grupo, indibidwal interbyu, case study kg pagpanalawsaw sa mga sekondaryo nga datos.

- 3. Base sa SICA, italana ang paglab-ot sa demanda sg masa nga may pagkonsiderar sa lebel nga nalab-ot sg organisasyon masa kg hilikuton alyansa. Lab-uton ang kongkreto nga kadalag-an sg masa paagi sa aktwal nga pagpahulag sa masa para sa ila interes. Isapraktika ang linyang masa nga “magsalig kag magsandig sa masa”.** (Tan-awa ang Table1 para sa kongkreto nga resulta.)

- 4. Pagtib-ong sg prinsipyo sg nagahiliugyon nga prente sa kaumhan. Uyatan ang rebolusyonaryong linyang makasahi para sa pagduso sa interes sg sandigan nga masa kg sg bug-os nga pumuluyo.**

Napahulag mayormente ang sandigan nga masa kg napasuporta ang mga nahanunga, manggaran nga mangunguma kg bisan mga barangay opisyal, ilabe na ang may interes sa isyu.

Sa ubay sg Rebolusyonaryong Giya sa Reporma sa Duta angot sa paano trataron ang mga komersyante sa kaumhan, ginhangyo ang mga ahente kg buyers sa makatarungan nga presyo sa pagpamakal nila sg produkto sg mangunguma. Sa nasiling na, indi sila ang prinsipal nga target sg rebolusyon kundi ang mga DKB-AMD. Kag sila mangin kaupod sg mangunguma para awayon ang prinsipal nga kaaway naton, basta mapataas naton ang ila rebolusyonaryong kamuklatan.

- 5. Kontra-pyudal nga paghimakas bilang yabe nga angot sa kaumhan. Ini ang yabe agud paslawon ang mapaniplang kg maduguon nga O’Plan Bayanihan sg US-Aquino nga rehimen.**

Sa kabilugan, naabot ang katuyuan sg Partido sa Larangan nga paslawon ang bag-ong atake sg kaaway. Napaslaw ang ila pagtinguha nga kubkubon, dugmukon kg sa minimum palayason ang

rebolusyonaryo nga kahublagan sa erya. Kag labaw sa tanan nabutang sa mas mataas nga lebel ang kalehitimo sg armadong rebolusyonaryong paghimakas.

Ini nga kampanya nangin isa ka mabaskog kag matunog nga mensahe nga bisan ano pa nga mga pagpakuno-kuno sg CMO sg kaaway, sg ila mga dental kg medikal nga serbisyo, pagpanghatag gatas kg tsinelas, pagpanuli, pagpatanom kahoy kg iban pa nga mga pakitang-tawo nga kaayuhan sa masa, indi nila bisan san-o man makuha ang simpatiya sg pumuluyo bangud wala sila nagatib-ong sa interes sg masang pigos kag ginahimuslan, wala sila sg linyang masa. Ang AFP ang upang sa kontra-pyudal nga paghimakas sg pumuluyo.**AP**

MATAM-IS NGA BUNGA SG PAGHILIUSA

Presyo sg Saging sg mga Mangunguma Nagsaka

Nagmadinalag-on ang mga mangunguma sa isa ka larangan gerilya sa Nabagatnan nga bahin sg Negros Occidental sa pagpataas sa presyo sg ila ginatumod nga produktong saging sa lokal nga merkado matapos ang mga serye sg organisadong paghulag kg negosasyon sa mga komprador. Halin sa nagaluntad nga manubo nga presyuhangay nga P150.00 – 300.00 kada pingkit, nahimo na ini subong nga P250.00-350.00 o P50.00-P100.00 nga pagsaka kada pingkit sg saging. Ginatan-aw nga bangud sini, nag-umento sa 24-39% ang bulanan nga kabilugan nga kita sg isa ka mangunguma sa saging nga may abereds nga produkto nga 6 ka pingkit kada bulan. (*Tan-awa ang listahan sa idalum para sa dugang nga detalye*).

BENEPISYARYO		PRESYO KADA PINGKIT			SAKA SA BULANAN NGA KITA			
<i>Bubong</i>	<i>Indibidwal</i>	<i>Sadto</i>	<i>Subong</i>	<i>Pagsaka</i>	<i>Sadto</i>	<i>Subong</i>	<i>Pagsaka</i>	<i>%</i>
284	1,420	P150-300	P250-350	P50-100	P900-1,800	P1,500-2,100	P400-800	42-39

Ang amo nga kampanya nga ginpangunahan sg PKM kg iban pa nga rebolusyonaryong organisasyon masa sg kababayan-an kg pamatan-on, nakabenepisyo sa 1,420 ka indibidwal sulod sa 25 ka sitio sa isa ka pinakadaku nga baryo nga sakop sg larangan.

Kalabanan sa mga mangunguma nga nagapangabuhi sa pagbaligya sa saging naghalin sa imol kg manubo sa nahanunga nga mangunguma kun sa diin mayoriya sa ila wala o kulang sa dutang ginabungkal.

Magluwa s sa pang-ekonomiya nga aspeto, daku man ang nalabot nga kadalagan sa pulitikal nga

hambalanon. Bilang brektru

nagserbe ini nga eskwelahan sg mga organisadong mangunguma agud matipon ang ila kolektibo nga kinaalam sa pagpasulong sa makasahing kontra-pyudal nga paghimakas nga yabe agud mapasulong ang ila obhetibo nga interes kg ang kabilugan nga rebolusyonaryong kawsa.

Sa proseso sg paglunsar sa kampanya, napapagsik, mas nahimo nga dinamiko kg naglapad ang ginsakupan sg mga organisasyon masa; naglig-on kg nagdalum ang ugat sa masa sg mga katapu sg Sanga sg Partido sa Lokalidad; nakabig kg nakuha ang suporta sg mga nahanunga kg manggaranon nga mga mangunguma, iban nga sahi / sektor sa lokalidad kg mga sityo kg barangay opisyal; naglapnag ang pagtuon sa Rebolusyonaryong Giya sa Reporma sa Duta (RGRD) kun diin ginbalay ang amo nga kampanya kg iban pa nga kursong pangmasa; kg nakapatuhaw sg mga bag-ong organisador kg Pulang Hangaway sg BHB.

Halin sa nagaluntad nga manubo nga presyuhangay nga P150.00 – 300.00 kada pingkit, nahimo na ini

subong nga P250.00-350.00 o P50.00-P100.00 nga pagsaka kada pingkit sg saging. Ginatan-aw nga bangud sini, nag-umento sa 24-39% ang bulanan nga kabilugan nga kita sg isa ka mangunguma sa

saging nga may abereds nga produkto nga 6 ka pingkit kada bulan. (*Tan-awa ang listahan sa idalum para sa dugang nga detalye*).

BENEPISYARYO		PRESYO KADA PINGKIT			SAKA SA BULANAN NGA KITA			
<i>Bubong</i>	<i>Indibidwal</i>	<i>Sadto</i>	<i>Subong</i>	<i>Pagsaka</i>	<i>Sadto</i>	<i>Subong</i>	<i>Pagsaka</i>	<i>%</i>
284	1,420	P150-300	P250-350	P50-100	P900-1,800	P1,500-2,100	P400-800	42-39

Ang amo nga kampanya nga ginpangunahan sg PKM kg iban pa nga rebolusyonaryong organisasyon masa sg kababayan-an kg pamatan-on, nakabenepisyo sa 1,420 ka indibidwal sulod sa 25 ka sitio sa isa ka pinakadaku nga baryo nga sakop sg larangan.

Kalabanan sa mga mangunguma nga nagapangabuhi sa pagbaligya sa saging naghalin sa imol kg manubo sa nahanunga nga mangunguma kun sa diin mayoriya sa ila wala o kulang sa dutang ginabungkal.

Magluwas sa pang-ekonomiya nga aspeto, daku man ang nalab-ot nga kadalag-an sa pulitikal nga hambalanon. Bilang brektru nagerbe ini nga eskwelahan sg mga organisadong mangunguma agud matipon ang ila kolektibo nga kinaalam sa pagpasulong sa makasahing kontra-pyudal nga paghimakas nga yabe agud mapasulong ang ila obhetibo nga interes kg ang kabilugan nga rebolusyonaryong kawsa.

Sa proseso sg paglunsar sa kampanya, napapagsik, mas nahimo nga dinamiko kg naglapad ang ginsakupan sg mga organisasyon masa; naglig-on kg nagdalum ang ugat sa masa sg mga katapu sg Sanga sg Partido sa Lokalidad; nakabig kg nakuha ang suporta sg mga nahanunga kg manggaranon nga mga mangunguma, iban nga sahi / sektor sa lokalidad kg mga sityo kg barangay opisyal; naglapnag ang pagtuon sa Rebolusyonaryong Giya sa Reporma sa Duta (RGRD) kun diin ginbalay ang amo nga kampanya kg iban pa nga kursong pangmasa; kg nakapatuhaw sg mga bag-ong organisador kg Pulang Hangaway sg BHB.

Liku-liko nga dalan sa kadalag-an. Bangud wala pa sg eksperyensya kg ara pa sa proseso sg pagtuon, natural lamang nga makaeksperyensya sg mga kabudlayan, mag-atubang sa limitasyon, makasugata sg kahuyanangan kg iban pa nga problema. Sa bisan ano man nga paghimakas indi diretso ang dalan sa kadalag-an. Liku-liko ini kg puno sh komplikasyon nga kinahanglan tun-an kg desaysibo nga solbaron.

Lakip sini ang hambalanon sa pagbilog sg pagpanayasat nga maglaragway indi lang sa kahimtangan sg mga mangunguma sa saging lakip na ang sitwasyon sg mga komprador kg ang bilog nga proseso sa pagbaligya sg saging halin sa lokal nga merkado pakadto sa banwa o syudad, pinakaepektibo kg madali nga pamaagi sa paghiliusa sg masa, ang husto nga pakig-atubang sa mataas nga saray nga mangunguma kg iban pa nga mahimo nga alyado labi na ang mga upisyal sg barangay,

paglatid sa makatarungan apang pleksible nga demanda, ang haom nga porma sa paghulag nga nagakonsidera sa kabilugan nga pulitiko-militar nga sitwasyon, arte sa negosasyon kg iban pa.

Dira sa matutom kg maid-id nga pagtuon, pagtasa sa inagihan, kolektibong diskusyon kg determinadong paghulag napangibabawan ang tanan nga kabudlayan kg nalab-ot ang maksimum nga demanda sa kampanya nga pasakaan sg P50.00 ang kada pingkit sg saging ano man ang klase kg klasipikasyon. Sa aktwal, mas daku ang pagsaka sa segunda kg tersera nga klase nga naglab-ot sa P100.00, samtang P50.00 ang sa primera.

Mga Malahalon nga Leksyon Gi ntudlo sg eksperyensya sini nga kampanya nga paagi lamang sa paghiliusa kg kolektibong paghulag sg masa malab-ot ang ila mga pagtinguha. Nga matam-is ang bunga sg pagpangabudlay bilang kapid sg paghimakas. Manubo kg magadabong lamang ang

ginpanggas nga binhi sg kahilwayan kun ini ginabunyagan sg matutom nga pagtuon, determinado nga paghulag kg wala'y kahadlok nga pag-atubang sa sakripisyo kg kabudlayan.

Sa partikular, ang masunod amo ang mga importanteng leksyon nga makuha halin diri:

1. Sa pagpanayasat, kinahanglan madalum kg mauti nga tun-an ang tanan nga bahin, anggulo kg aspeto sg isyu o problema. Kritikal ini sa pag-umol sg rasonable kg pleksible nga demanda, paglatid sa kondukta sg kampanya, kg iban pang kaangot nga hambalanon;
2. Hugot nga pag-uyat sa makasahing linya:
  - Kinahanglan unahon sa pag-isa kg pagpahulag ang sandigan nga masa;
  - Likawan nga isamuon sa isa ka unipikasyon nga miting ang mga elemento halin sa mataas nga saray sg mangunguma kg sandigan nga masa
  - Seguruhon nga nagrepresentar sa sandigan nga masa ang mga negosyador
  - Indi magpahigot sa hulag kg inisyatiba sg mga opisyal sg barangay, samtang ginapadasig sini ang mahimo nga tikang pabor sa mga mangunguma;

3. Bilang pagtib-ong sa prinsipyo sg linyang masa, pagseguro sa pagpahulag sa malapad nga masa sa pag-inbolbar sa lain-lain nga aspeto sg mga buluhaton halin sa hulu-halintang nga preparasyon, build-up kg kulminasyon sa paglunsar sg aksyon masa kg sa halintang sg konsolidasyon.

Paglikaw sa tendensiya nga mga full-timers kg abanseng aktibista sa lokalidad amo ang magpas-an sg halos tanan nga

responsibilidad kag ang masa mangin tagtambong lang sa miting kg magpapirma sa petisyon.

Dapat pahulagon ang malapad nga masa sa hilikuton sa pagpalapad, sa propaganda, pag-angot-paglab-ot-pag-organisa sa iban nga masa, alyansa nga hilikuton, suporta materyal kg pinansya.

4. Lig-on nga pagpamuno sg Partido

Pag-set sa santo kg husto nga pag-analisa sg sitwasyon kg problema, pagbalay sg direksyon kg mga taktika, polisiya kg pagseguro may ara sg husto nga pagtuon sa dalagan, pag-uswag sg paghimakas, hulag sg masa kg sg kaaway, kg gilayon nga pagbalay sg santo nga polisiya – guidelines para sa masa, pagset sg santo nga islogan nga dali mahangpan sg masa.

5. Paghanas sa Arte sa Lain-lain nga Taktika sa Negosasyon.**AP**

Note: Ini nga artikulo sample / ehemplo sa isa ka ginhimo nga SICA angot sa isyu may kaangtanan sa saging.

SICA BAHIN SA SAGING SA BRGY XYZ

Ang Brgy. XYZ nagasakop sg 25 ka clustered sityos sg isa ka daku nga Brgy. sg Milo sa Syudad sg Nestle nga nagasakop sg kapin sa 12,000 ektarya (Brgy. Milo). Ang ini nga clustered sityos may gamay nga lasang nga nagaboundary sa Oriental kg Occidental nga bahin. May mabulubungyod nga may gamay nga kalatian, nga ginatamnan sg kahoy nga ginagamit para sa balay, may mga kalubihan, kawayan, batwan, kapehan kg daku nga bahin ang sagingan kg may utanan. May bastante man nga kuluhaan sg tubig.

Ang mga patag nga bahin ginpasaran sg talamnan, humay pangsapi-spi sa kakulang sg mais nga ginapanggas sa mas malapad nga bahin sg matambok nga kadutaan. Magluwas sa mais kg humay nga nagapanguna nga mga produkto sg Brgy. XYZ, malapad ang kasagingan sg pumuluyo nga amo ang ginakuhaan sg pangcash nga kinahanglanon nila sa ila panimalay katulad sg asin,

gas, isda, habon kg iban pa ilabe na sg kinahanglanon sg kabataan sa eskwelahan.

Ang 25 ka sityos sg Brgy. XYZ may poco mas o menos 350 ka bubong nga kalabanan nagasalig sa pagbaligya saging kada semana. May kapin sa 210 ka pingkit sg saging nga turdan, arnibal, kadisnon kg morado kada bulan kag may gamay nga balangon ang ginadala sa merkado sg Bear Brand kada Biyernes.

May iban nga sityo nga kapin sa 20-30 ka pingkit ang maprodyuser sg saging kada bulan. May ara man nga halos 5-6 lang ka pingkit kada bulan ang mapagwa. Samtang, may 10 naman ka sityo nga halos binulig lang sg saging ang kaya nila ibaligya kada Biyernes sa merkado sg Bear Brand, bangud gama kg baligya kawayan naman ang ila mayor nga pangabuhian.

Sa subong, medyo gamay ang produksyon sg saging bangud sg masakit sa saging kg damu sg bag-o gintanom bilang bulos sa kalaanan na nga mga punuan sg saging.

Piningkit ang pamaagi sa pagbaligya sg saging. Ang isa ka pingkit nagaunod sg kapin 30 ka sipi 0 400-450 ka bilog / dawin kun primera klase. Kun segunda o tersyera, may 40-50 ka sipi o kapin sa 500 ka dawin. May ara man nga 30 lang gid ka sipi ang isa ka pingkit bisan ano pa nga klase kag sa presyo na lang nagalain depende sa klase.

Bahin sa Prodyuser Mangunguma Apesar sg kadaku sg bolyum sg saging nga nagagwa sa Brgy. XYZ, nagasuprer naman ang mga mangunguma sg tuman ka barato nga bili sg saging, sa pwesto man o sa merkado na. Komprador sa Bear Brand ang nagakontrolar sa presyo sg saging sa Brgy. XYZ kg sa mga katambi nga barangays. Bisan pa sa paghangyo sg mga mangunguma nga pataasan ang presyo sg saging, wala gid nagpasaka ang mga komprador / buyers.

Martes, Miyerkules kg Huwebes (2-3 ka adlaw), nagatapas kg ginabukot sg mangunguma-prodyuser ang ila saging kg dal-on sa merkado pagka-Biyernes para ibaligya nila direkta sa komprador. Tuwang-tuwangon nila ini sa sulod sg malapit sa 2 ka oras. Itabok sa mga sapa kg suba antes sila makalab-ot sa merkado. Baklon sg komprador ang ila saging sa tag-P180-200.00 / pingkit. Kun kuhaon ang suhol sa paghaul nga P30-40.00/pingkit kg plete sa balsa, ang mangunguma-prodyuser may kita na lang nga P140-160.00 / pingkit. Kun bahinon ini sa 2-3 ka adlaw, may kita lang sila nga P46.60 – 80.00 kada adlaw nga wala na gani ginakwenta ang gasto kg kabudlay sa pagtanom.

Ang saging ginatanom kg ginasagod tubtob magbunga sa sulod sg 8-12 ka bulan. Ginasagod ini paagi sa paghawan, pagkuha sg ramay / layong nga mga dahon kg pagbutang sg abono sa pulu-panahon.

May iban nga ibaligya ang ila saging sa mga lokal nga ahente o komprador sg saging nga katulad man nila nga mga mangunguma. Baklon sa ila ang saging sa tag-P120.00-150.00 / pingkit. Presyo nga tuman ka barato kun ikumparar sa ginakita o kitaon sg mga komprador kag mga buyers / negosyante sa Syudad kg kabanwahanan.

Samtang wala pa sg bunga ang saging, ang mga mangunguma nagasalig sa iban nila nga mga produkto para ibaligya katulad sg batwan, kawayan kg kopras nga tuman man ka barato ang pagpamakal sg komprador.

Bahin sa mga Ahente Ang mga ahente o lokal nga mga komprador, mangunguma man nga may gamay nga kapital paagi sa pagpangutang sa Dungganon o PI kg iban pa nga asosasyon.

May ara man iban nga nagabaligya sg ila kasapatan para ikapital sa pagpangompra sg saging.

Sila ang nagapamakal sa produkto nga saging sg mangunguma dira mismo sa lugar sg mga mangunguma.

Sa Brgy. XYZ may pito (7) ka lokal nga mga ahente nga kalabanan mga nahanunga sa nahanungang mangunguma. Nagapangompra sila sg kapin sa 2-20 ka pingkit kada semana nga ginabaligya / ginadeliber sa

mga komprador sa merkado sg Bear Brand.

Sa idalum makita ang gasto kg kita sg mga ahente:

Table1:

Gasto	Kita
Saging – P120.00- 150.00 / pingkit	Bili sg Saging – P180.00 - 200.00 / pingkit

Bayad sa kargador – P30.00 / pingkit	Gasto 160.00 – 190.00 / pingkit
Trans sa balsa - 10.00 / pingkit	
Total - P 160.00 - 190.00 / pingkit	Total - P 10.00 – 40.00 / pingkit X 20 pingkit = P400-800.00 / semana o P47.20 – P114.40 / adlaw

Kun may 20 ka pingkit nga makompra ang ahente, may kitaon siya nga P400-800.00 / semana o P47.20 –P114.40 / adlaw.

Samtang ang iban nga mga ahente direkta na lang nagabaligya sg ila saging sa Nissin City market kg sa pila ka mga barangays sini. Ang iban direkta nagalibod agud daku-daku ang ila kitaon kumparar sa kun ila ihandos sa komprador sa Bear Brand. May ara tag-P10.00, 15.00, 20.00 / sipi ang pagbaligya sa saging, depende sa klase.

Sa ini nga pamaagi sa pagbaligya sg saging, may gastuhon kg kitaon ang mga ahente-manuglibod / baligya (halin sa 1 ka pingkit tubtob sa maksimum nga 12 ka pingkit nga amo ang masarangan sg ahente nga idisposar sa isa ka semana) nga:

Table 2:

Gasto	Kita
Bakal nila sg saging – P150.00/pngkt x 12 pngkt = P 1,800.00	Baligya sg saging – P10.00/sipi x 30 sipi=P 300.00 x 12 pngkt = P 3,600.00
Hauling - 50.00/pngkt x 12 pngkt = 600.00	Gasto - P225.00/pngkt x 12 = P 2,700.00
Transportasyon - 20.00/pngkt x 12 pngkt = 240.00	Total - P75.00/pngkt = P 900.00/semana o P128.00 / adlaw
Arkabala - 5.00/pngkt x 12 pngkt= 60.00	Kun tag-P20.00 / sipi x 30 sipi x 12 pngkt = P 7,200.00
Total - P 225.00/pngkt x 12pngkt= P 2,700.00	Total - P 375.00/pngkt x 12 = P4,500.00 / semana o P642.00 / adlaw

Sa iya ganansya kuhaon niya diri ang iya kaon nga indi magnubo sa P100.00 / adlaw. May panahon nga ang isa ka pingkit, ilabe na ang segunda o tersyera klase, nagaunod masobra 30 ka sipi. Sa kabilugan, mas daku ang ila kitaon kun iretail ang saging, galing lang kay makaon ang bilog nila nga semana para lang diri.

Halos kalabanan sa masobra 15 ka mga ahente mga masa. Gani, indi sila budlay mahiusa sa paghangyo sa mga komprador sa pagpataas sa presyo sg saging, bangud sila man nagasuprer sg tuman ka nubo nga pagpamakal sg mga komprador sg ila saging.

Bahin sa mga Komprador Sa merkado sg Bear Brand may 15 ka mga komprador sg saging. Makakompra sila sg kapin sa 8 tubtob 80 ka pingkit kada semana ilabe na kun hamugasa ang saging. Halin sa P150.00 - 300.00 / pingkit ang ila pagpamakal sg saging sa mga ahente kg mangunguma-prodyuser sg saging nga ila ginadala sa mga merkado sg 4 ka banwa kg syudad. Ginabaligya naman nila sa mga buyers o suki nila sa banwa kg syudad sa tag-P300-350/pingkit ukon sila mismo ang nagaretail sa presyo nga nasambit sa ibabaw (Table 2).

Kalabanan sa mga komprador nagapangutang man sa PI kg Dungganon para sa ila kapital pangompra. Kag kalabanan man sini sa ila wala pa malab-ot sg rebong kahublagaan.

May panahon nga may nagapangompra sg saging sa merkado sg Bear Brand nga taga-Bacolod City sa mas taas tani nga presyo. Apang ginapunggan sila sg mga komprador sa Bear Brand.

May isa ka daku nga komprador nga sarang makakompra 40-80 ka pingkit kada semana sa tag-P200.00-250.00 / pingkit. Ginabaligya niya ini sa 3 ka banwa sa tag-P300-350.00. Kag may panahon nga nagalab-ot sa P400-450.00 / pingkit. Ari ang iya kitaon kg gasto sa bisan 40 na lang ka pingkit kada semana:

Table 3:

Gasto	Kita
Presyo sg saging – P 200.00 / pingkit x 40 = P8,000.00	Presyo sg Saging – P 300.00/ pingkit x 40 = P12,000.00
Transportasyon - 10.00 / pingkit x 40 = 400.00	Less Gasto - 225.00/ pingkit x 40 = 9,200.00
Arkabala - 5.00 / pingkit x 40 = 200.00	Total - P 75.00 / pingkit x 40 = P 2,800.00 O P 400.00 / adlaw
Hauler - 10.00 / pingkit x 40 =	Kun 80 ka pingkit / semana = P

400.00	5,800.00 / semana o P 824.50 / adlaw
Pagkaon = 200.00	
Total - P 225.00 / pingkit x40 = P9,200.00	

May panahon nga ginabakal nila sa tag-P250.00 / pingkit ang saging sg mga ahente. Pero ibaligya naman nila ini sa mga buyers sa tag-P350.00 tubtob P400.00 / pingkit. Buot hambalon, nagapabilin sa P75.00 / pingkit ang ila minimum nga ganansya sa kada pingkit. Buot man hambalon nga bisan pataasan nila ang pagbakal sg saging sg mga mangunguma indi maapektuhan ang ila kita o ganansya, kag kun maapektuhan man, gamay lang ang mabuhin.

Bahin sa mga Buyers / Negosyante Ang mga buyers nagapuyo sa 4 ka syudad kg banwa. Ginabaligya naman nila ang saging binilog sa mga merkado sini nga mga banwa sa tag-P2.00 - 2.50 / dawin o bilog. Ari ang ila gasto kg kitaon bisan sa gintantya nga 20 ka pingkit sa isa ka semana ang ila mapaubos:

Table 4:

Gasto	Kita
Presyo sg saging - P300.00/pingkit x 20 pingkit = P 6,000.00	Saging – 400 pcs/pngkt x P2.00/pc = P800.00x20pngkt=P16,000.00
Transportasyon - 20.00/pingkit x 20 pingkit = 400.00	Gasto (dala pagkaon) = 335.00x20pngkt=7,400.00
Arkabala - 5.00/pingkit x 20 pingkit = 100.00	Total = P 8,600.00
Kalburo - 10.00/pingkit x 20 pingkit = 200.00	Less 10% damages sg 8,000 pcs = P 1,600.00
Pagkaon - P100.00 / adlaw x 7 adlaw = 700.00	
Total - P 335.00/pingkit x 20 pingkit =P 6,700.00 + P 700.00 (pagkaon) = P 7,400.00	

Sa kabilugan, daku ang kitaon sg mga buyers sa ila pagbaligya sg saging ilabe na kun abre na ang galing katulad subong kag ilabe na kun Disyembre. Gamay ila kita kun sirado galing (June-September) bangud wala kaayo sg bakal, gani nagakaladunot man ang ila baligya nga saging.

Sumada Kun sumahon, ari ang average nga kita kada pingkit kg kada adlaw sg kada sektor sa negosyo sg saging – mangunguma-prodyuser, ahente, komprador kg buyers:

Table

5:

Sektor	Kita kada Pingkit	Kada Adlaw
Mangunguma-Prodyuser	P 23.30 – P 40.00	P 46.60 – 80.00(kun may 2-3 ka pingkit nga mabaligya kada semana)
Ahente	P 40.00 - P375.00	P 47.20 - 114.40 P 642.00 (retail)
Komprador	P 75.00 - P375.00	P 400.00 – 824.50 (40-80 ka pingkit)
Buyers	P 465.00	P 1,000.00 (sa 20 ka pingkit)

Sa ini nga kahimtangan, makatarungan lamang nga magdemanda ang mga mangunguma – prodyuser nga pataasan ang presyo sg ila saging bisan sa P50.00 kada pingkit sa minimum.

Ini nga demanda angay lang i-address sa mga komprador kg buyers nga amo ang nagakita sg daku halin sa ila manubo nga pagpamakal sa mga ahente kg mangunguma.

Iban pa nga Isyu Ang isa pa ka kaangot nga problema nga apektado ang mga prodyuser-mangunguma, ahente, komprador kg posible mga buyers amo ang mahimuslanon, tuman ka taas nga interes sa usura sg PI kg ilabe na sg Dungganon.

Diri sila nagahulam sg ila kapital kay kuno makabulig sa ila kg nubo lang ang interes. Ari ang inisyal / parsyal nga SI nga nakuha.

Suno sa isa ka komprador / manuglibod sg saging, sugod sg naghulam sila sa Dungganon, pressured gid sila kada semana nga magpangita sg ibayad sa Dungganon. Indi na sila makaobra sa ila kaugalingon nga uma gani mapilitan sila nga magbakal na sg ila pangkonsumo nga bugas. Nga samtang sg wala pa sila nakahulam sadto sa Dungganon, makakaon kg makapaeskwela man sila sg ila kabataan, makapangompra saging kg makaobra pa sa ila uma.

Suno sa ini nga komprador, naghulam siya sg P25,000.00 nga bayran sa 6 ka bulan o 25 ka semana sa P1,300.00 / semana. Sa pagbaton niya sg iya ginhulam, ginbuhinan na ini sg P2,000.00 bilang interes. Buot hambalon, nagabayad siya sg kabilugan nga P32,500.00 plus ang P2,000.00 nga una na ginbuhin equals P34,500.00. Ibuhin diri ang P80.00 / semana nga nagakadto sa ila kaugalingon nga alkansiya. Buot hambalanon, ibuhin diri ang P1,920.00 nga iya savings, gani nagabayad lamang siya sg P32,580.00 sulod sa anum ka bulan. Sa P32,580.00 ibuhin ang P25,000.00 kapital (gin-utang), may interes ini nga P7,580.00 o 30% interest.

Nagabayad sila sg halos 30% nga interes sa kwarta nga ila ginahulam sulod sa 6 ka bulan. Sa 1 ka tuig halos 60% gid ang interes. Tuman ini ka taas kg nagabayolar sa laye mismo sg reaksyonaryong gobyerno sa pagpausura. Kag ilabe na gid sa rebong gobyerno nga nagatugot lamang sa 3-6% nga interes kada tuig sa usura, o indi magtaas kay sa bangko nga interes sa usura.

Suno sa ila may hospitalization insurance sila. Ginagrupa sila nga nagapanghulam kag kun ang isa indi makabayad, koberan sg iya grupo. Paneguro ini sg Dungganon nga mabayran gid sila.

Sa ini nga isyu, pwede mahiusa ang 4 ka sektor sa saging nga negosyo para magdemanda sa pagpanubo sg usura ang Dungganon. Kag kadungan sini ang pagkumbinsi sa mga mangunguma-prodyuser para sa pagsavings paagi dira sa ila Asosasyon sg Pungsudnon nga Kahublagan sg Mangunguma (PKM) bilang ila Kooperatiba.

Ang kahimtangan sg tuman ka nubo nga pagpamakal sg mga komersyante sa produkto sg mangunguma katulad sg saging, dagway sg nagalala nga pagpanghimulos mala-pyudal sa kaumhan. Wala sg kontrol ang mga mangunguma sa presyo sg ila produkto bangud sg pagmanipular sg mga komersyante nga amo ang dominante nga sahi sa kaumhan kg sa merkado. **AP**

PAHAYAG SG APOLINARIO GATMAITAN COMMAND – NEGROS ISLAND

APOLINARIO GATMAITAN COMMAND NEW PEOPLE'S ARMY (NPA) Negros Island

---

SUBPOENA KG WARRANT OF ARREST BATUK SA NAGPATAY KAY JUDGE HENRY ARLES, GINPAPANAUG SG REBOLUSYONARYONG KORTE SA ISLA SG NEGROS

Ang Apolinario Gatmaitan Command sg New People's Army (NPA) nagapahibalo sa pumuluyo nga ginpapanaug na sini ang mando sa tanan nga naidalum nga kumand kg yunit sg NPA sa paglunsar sg Pulis nga Operasyon sa pag-aresto nanday John Paul Alvarez, Vice-Mayor sg Ilog, Negros Occidental kag mga inbolbadong miyembro sg Revolutionary

Proletarian Army (RPA) nga sanday Rustom Poro, Marvin Salve, Jessie Daguia, Eddie Fortunado, Alejandro Capunong kg Gerald Tabujara kg Emmanuel Medes nga isa ka government employee, bilang prinsipal nga mga suspek sa pagpatay kay Judge Henry Arles sg Kabankalan City.

Ang ini nga arrest operation sg NPA naghalin sa mando sg Rehiyonal nga Korte sg Pumuluyo nga

amo ang mataas nga Rebolusyonaryong Korte sa Negros nga nagrebyu sa desisyon nga ginhimo sg Korte sg Pumuluyo – Southwest Negros sandig sa ginsumiter nga investigation report halin sa espesyal nga yunit sg NPA sa idalum sg Armando Sumayang, Jr. Command, matapos ang ginhimo sini nga maid-id nga imbestigasyon kg pagtipon sg mga ebidensya bahin sa nasambit nga krimen sg pagpatay.

Ginasummon sg rebolusyonaryong korte si Genaro “Lim-ao” Alvarez, anay Vice-Governor sg Negros Occidental bangud kinahanglan siya magpaathag kg sabton ang ginpasaka nga complaints nga may ara siya hibalo bahin sa plano sg iya anak nga si John Paul Alvarez para sa pagpatay kay Judge Arles kag may ara siya ginhimo nga maniobra agud pungan ang pagpangibabaw sg hustisya kg agud proteksyunan ang iya kriminal nga anak.

Ang mga pahayag sg mga testigo kg natipon nga mga ebidensya nagapamatuod sg nangin papel ni John Paul Alvarez bilang mastermind kg financier sa diin naghalin sa iya ang mando kg pondo pinansyal para sa binayaran nga mga miyembro sg RPA nga amo ang nagpatigayon sa pagpatay kay Judge Arles.

Motibo sg nasambit nga krimen sg pagpatay amo ang grabe nga pagdumot sg pamilya Alvarez batuk kay Judge Arles, nga ila ginkabig nga threat sa ila political dominance sa 6th Congressional district bangud sg paglunsar ni Philip Arles, anak ni Judge Arles , sa pagka-Congressman sa tion sg 2 ka nagligad nga eleksyon. Ila man ginsuspetsahan ang

pamilya Arles nga may kahalabtan sa gin-file sa Ombudsman nga kaso sg korapsyon batuk kay John Paul Alvarez. Akig man ang mga Alvarez sa ginpakita ni Judge Arles nga simpatiya kg pagsuporta sa mga isyu kg demanda sg hustisya sg mga biktima nga imol nga mangunguma kg mangingisda batuk sa landgrabbing, mining operation, kg pasismo militar sa 6th district.

Samtang, kaladlawan apang makaulugot ang pagdismiss sg Department of Justice (DOJ) sa kaso batuk sa ila ni John Paul Alvarez, Lim-ao Alvarez kg Jerry Tabujara sa pagpatay kay Judge Arles. Samtang ginpadayon ang kaso batuk sa pito (7) nga mga kriminal-suspek. Kaladlawan bangud nagahublas sg iya kaugalingon ang sistema sg hustisya nga pabor lamang sa kwartahan kg mga poderoso. Makaulugot bangud nagapabilin nga wala’y hustisya ang kamatayon sg isa ka makatarungan kg mabuot nga alagad sg hustisya. Ang nagapamatbat para sa hustisya, wala sg naaangkon nga hustisya sa isa ka mapiguson kg mahimuslanon nga sistemang mala-kolonyal kg mala-pyudal. Daw ano nga irony!

Ginapanawagan ang pumuluyo nga maghatag sg impormasyon kg iban nga suporta sa NPA para sa madasig nga pag-aresto sa mga kriminal-suspek.

Sgd. JUANITO MAGBANUA II

Spokesperson, AGC-Negros Island

PAHAYAG SG NATIONAL DEMOCRATIC FRONT OF THE PHILS. (NDFP) –Negros Island

**NATIONAL DEMOCRATIC FRONT OF THE PHILIPPINES
Negros Island**

PUBLIC PRIVATE PARTNERSHIP NI P-NOY, KALBARYO SG PUMULUYO

Nag-arangkada na sa pagpanghalit ang Rehimen US-Aquino 2 nga programa sg Public-Private Partnership sa idalum sg Philippine Development Plan (PDP), nga duso sg imperyalistang neo-liberal nga polisiya. Matapos ang Mayo 2013 nga eleksyon, wala’y pagpangduha-duha ginduso ang mga regulasyon kg

patakarán sg deregulasyon, pribatisasyon, liberalisasyon kg denasyunalisasyon. Makaluluoy nga si Juan, Pedro, Juana kg si Maria ang nagapas-an sg kalbaryo sini tanan nga nagaigo indi lang sa kasyudaran, kundi hasta na sa kabukiran.

1. Tuman ka init ang lokal nga isyu sg plano nga pagsulod sg Bacolod City Water District (BACIWA) sa isa ka joint-venture agreement upod sa Miya-Maynilad. Ang Maynilad Water Services ginapanag-iyahan ni Manny Pangilinan nga isa ka daku nga komprador burgesya nga ginapaboran sg US-Aquino nga Rehimen (financier ni P-noy sa eleksyon). Siya man nagapanag-iyá sg Smart Communications, Philex Mining Corp., kag sining ulihi, ang Riverside Medical Center diri sa Bacolod kag iban pa nga dalagku nga negosyo. Nagkomboya si Manny Pangilinan sa Miya nga ginapanag-iyahan sg isa sa pinakadaku nga negosyante sa tubig kg bangko sa Israel, ang Arizon Group of Companies. Ginapanag-iyahan ini ni Sharry Arizon nga isa ka American – Israeli national, isa sa pinakamaimpluwensya nga babaye sa bilog kalibutan.

Sa joint venture nga ini sg mga lokal kg internasyunal nga kapitalista, pat-ud pugaon gid sini ang pumuluyo para makapatubod sg dalagku nga ganansya gikan sa isa sa pinakasandigan nga kinahanglanon sg tawo – ang tubig.

2. Korporatisasyon o pribatisasyon man ang tawag sa eskema nga ipaidalum ang Corazon Locsin Memorial Regional Hospital, isa lang ang tuyo sini , ang pagdula sg serbisyo sg gobyerno sa pumuluyo kabaylo sg paghatag ligwa sa pag-angkon sg dalagkung komprador burgesya kg dumuluong kapitalista sg superganansya gikan sa ikaayong-lawas sg pumuluyo.

Indi sabat ang pag-angkon sg pumuluyo sg PhilHealth Card para makaangkon sg libre nga serbisyo sa ikaayong-lawas ang pumuluyo. Magluwas nga pakitang-tawo lamang ini nga proyekto sg mga politiko sa panahon sg eleksyon, mataas naman ang balayran antes maka-avail sg serbisyo sg PhilHealth.

3. Magluwas sg wala'y hunong nga pagtaas sa presyo sg langis bangud sg Oil Deregulation Law, nga nagaapekto sa tanan nga bahin sg pagpangabuhi kag sa tanan nga sektor sg sosyedad, ginaigo naman karon ang mga drivers sg bag-o nga patakarán sa pagphase-out sa daan nga mga salakyan, mataas nga multa sa mga bayolasyon kg iban pa nga mga patakarán sg LTO kg Rehimen para pugaon ang mga drivers agud makapatuhaw sg pondo nga gin-ubos sa panahon sg eleksyon.

Ang pagphase out sa daan nga mga salakyan kg islan sg mga bag-o nga modelo sg mga

salakyan, kabahin lamang sg import liberalisasyon nga patakarán sg gobyerno, agud himuon nga tambakan ang Pilipinas sg mga nagasinobra / ginapang-imbak sa bodega nga mga salakyan sa Estados Unidos, Germany kg Japan, bangud sg tuman ka sobra nga produksyon sg salakyan nga indi naman makaya baklon sg ila mga pumuluyo nga nagakawad-an man sg trabaho bangud sg depresyon nga ginaeksperyensyahan karon ilabe na sg Estados Unidos sg America. Sa mga pantalan sa Estados Unidos ginatampok ang mga surplus nga salakyan ilabe na sg Ford Company kg ilabe na nga ang mga mamumugon sg Ford ang nagalunsar sg strike para sa demanda sa pagpataas sweldo.

4. Dugang pa, lapnagon ang demolisyon sa imol-nga-tagas-yudad bisan diin nga bahin sg pungsod Pilipinas agud hatagan sg ligwa ang pagsinulpot sg mga matag-as, state-of-the art nga mga edipisyo sg mga dumuluong kapitalista kg mga komprador burgesya. Patindugan ini sg mga hotels, gulf and recreation sites, cyber centers, casinos, commercial buildings, malls kg iban pa nga nagaserbe para sa negosyo sg mga dumuluong nga portfolio inbestors. Para sa ila, masakit sa mata ang talan-awon nga mga iskwater.

Kun may relocation sites man nga ginahatag ang gobyerno, kulang naman ini sa social services kg ang iban gani nangin negosyo pa dugang sg National Housing Authority bangud imbes libre ang pabalay para sa mga pigado, balayran gihapon sa mataas nga presyo ang amo nga mga residensya.

5. Sa kabukiran, ang denasyonalisasyon kg liberalisasyon sa pagmina nangin todo-larga sa idalum sg Aquino nga rehimen. Sa bilog Pilipinas, may kapin 9 milyones ektarya sg kadutaan ang gintugutan sa Financial and Technical Assistance Agreement (FTAA). Sa Negros, may kapin sa 55 ka mining applications nga ang iban naaprubahan na kg may mga exploration applications kg operations na. Halos nalikop ang Isla sining mining ilabe na sa CHICKS area (Southwest) sg Negros.

Indi pa kontento sa paghatag pabor sa mga dalagkung komprador burgesya kg dumuluong monopolyong kapitalista, dugang pa ginabuksan ang Isla sa mga plantasyon pang-export katulad sg Palma (Rain Trust Corporation, USA), logs and timber (Mosser foundation), pinya, saging (Dole Phils.) kg iban pa.

Ang Reporestasyon nga programa sg Department of Environment and Natural Resources (DENR) nangin problema na gid karon sg pumuluyo ilabe na yadtong mga nagkooperar sa reporestasyon bangud ang iban tubtob karon wala pa mabayran sg ila share sa kahoy kag labi sa tanan, ginakulang na sa ila dutang pangabuhian.

6. Lapnagon man ang pagpangkansela sg CLOA sg mga benepisyaryo sg Comprehensive Agrarian Reform Program (CARP) sa bilog Isla ilabe na sa Norte sg Negros. Sa mga Syudad sg Kabankalan kg Himamaylan, magluwas nga ginapangkansela na ang mga CLOA sg mga beneficiaries, gina-convert pa ang kadutaan agrikultural padulong sa komersyal kg industriyal agud hatagan ligwa ang Airport kg commercial and recreational facilities nga proyekto sg Zayco-Alvarez nga hubon. Bangud sini, libo ka pamilya ang madulaan sg pangabuhian kg madulaan sg puluy-an.

Dugang pa ang Negros First Policy ni Maranon nga amo ang lokal nga dagway sg Public Private Partnership sg US-Aquino2 nga Rehimen. Demolition, dislokasyon, ejection, gutom kag dugang nga kapigaduhon ang resulta sini tanan.

Apang sabat sg gobyerno, OPlan Bayanihan, para sa kauswagan kg kalinong. Todo larga ang

militarisasyon sa mga lugar nga ara ang programa kg proyekto sg gobyerno katulad sg mina, reporestasyon, CARP / CARPER, agrikultural nga plantasyon kg eco-tourism projects. Papel sg AFP nga ipaseguro ini nga mga proyekto bisan pa sg pagbayolar sini sa economic and socio-political rights sg pumuluyo nga nagapamatuk sini nga mga proyekto. Ginaupdan ini sg mga pagpanginto kg pagpaniplang sa pumuluyo paagi sa ila mga Community Peace and Development Teams (CPDT).

May kalinong bala kun ang mga mangunguma wala sg duta nga ulumhan? May kauswagan bala kun ang palibot ginawasak sg mga makahalalit nga mina kg mga plantasyon? May kalinong bala kun wala sg kalan-on ang isa ka pamilya? May kauswagan bala kun ang pumuluyo nagapabilin nga ulipon sa kapritso sg mga poderoso kg mga manggaran?

Handum naton ang matuod nga kalinong kg kauswagan. Ang kalinong nga indi makita sa patyo o sementeryo, kundi kalinong nga nakabase sa social justice. Nga maangkon lamang paagi sa pagrebolusyon, pag-uyat sg hinganiban agud wasakon ang mahimuslanon nga sistema paagi sa pagsulong sg demokratikong rebolusyon sg banwa nga may sosyalistang perspektiba.

Sgd. *Frank Fernandez*

Spokesperson, NDFP – Negros Island

BALITA

PAGKAHUBLAS SG MASKARA SG RPA-ABB, LUBOS NA

Ginbuyagyag sg Media Bureau sg Apolinario Gatmaitan Command – Isla sg Negros paagi kay Amos Sierra ang pagkumpleto na sa paghublas sa pagpakuno-kuno sg Revolutionary Proletarian Army – Alex Boncayao Brigade (RPA-ABB) nga madugay na nga nagsurender kg nagakolaborar sa reaksyonaryong gobyerno.

Suno kay Sierra, sila mga masupog nga instrumento

sg reaksyonaryong estado kag Armed Forces of the Philippines-Philippine National Police (AFP-PNP) para sa “counterinsurgency campaign” batuk sa rebolusyonaryog kahublagan, sa idalum sg Oplan Bayanihan nga kampanya militar. Ang mga armas nga peke nila ginsurender liwat nga gin-armas pabalik sa ila sg AFP para gamiton sa counter insurgency, pang-augment sa AFP halin pa sa nagligad. Dugang pa, sandig sa pamahayag sg ila Presidente

nga si Gilbert Arsenal kag Marlon delos Santos, Secretary sg KAPATIRAN

– bag-ong ngalan sg RPA-ABB, sa

iya pahayag “mahimo sila mag-angkon gihapon sg armas sa rason sg seguridad....”. Kabahin na sila sg pwersa sg reaksyonaryong estado sa pagpaki-away batuk sa BHB.

Sang paggwa na nila sa rebong kahublagan, nangin bandido kg mersenaryo na ang gwa sg RPA. Nahimo sila nga pribadong mga army sg dalagkung aseyendero sa Negros, komprador burgesya kg burukrata kapitalista. Sining pinakaulihi, naathag na gid ang ila pagka-bayaran nga goons sa pagpatay nila kay Judge Henry Arles kabaylo sg ginaalegar nga pagabayad sini sa ila ni John Paul Alvarez, anay Mayor kg karon Vice-Mayor sg llog kg anak sg anay Bise-Gobernador sg Probinsya. Pati si Lim-ao Alvarez nga anay Bise-Gobernador kg Jerry Tabujara, Vice –mayor sg Cauayan, ginaalegar nga may kahalabtanan man sa amo nga pagpatay.

Inbolbado man ang RPA sa mga pagpang-agaw duta sg mangunguma, hold-up, extortion, pagpamatay kg iban pa nga kriminalidad. Sa mga kaso sg extra-judicial killings (ejk), may kahalabtanan man sila bilang tigpatuman sg pagpatay sg mga nakalista sa AFP hitlist.

Sa paghatag pabor karon sg Aquinong rehimen sa mga social-democrats kg mga rebisyunistang traidor, ginatawtawan sila sg posisyon sa Kongreso paagi sa ila Partylist nga Abang Lingkod nga si Stephen Paduano alias Carapali Lualhati ang numero uno nga nominee.

Paagi sa pagsurender kg pagtapos na sg ila peacetalks sa gobyerno, benepisyaryo sila sg proyekto sg gobyerno nga kontra-

pumuluyo kg ginakoberan sg PAMANA-CIDDS kg iban pa nga proyekto kun maaprubahan ang mga proyekto nga ginapoproner sg Office of the Provincial Advisers on the Peace Process (OPAPP). Patud, amo naman ini ang rason sg pangsulod nga inaway sa ila hanay, kun indi mapartidahan ang tanan. **AP**

MADINALAG-ON NGA SILOT-AMBUSH GINLUNSAR SG ARMANDO SUMAYANG, JR. COMMAND – NPA!

Gin-ako sg Armando Sumayang, Jr. Command sg New People's Army – Southwest Larangan Gerilya paagi sa ila spokesperson nga si Andrea Guerrero, ang pagsunog sa bunkhouse kg kagamitan sg Philex Mining Corp. sa So. Omas, Brgy. Camindangan, Sipalay City sadtong gab-i sg Mayo 3, 2013 kg ang pag-ambush sa isa ka yunit sg nagreinforce nga 47th IB halin sa ila Detachment sa So. Camansi, sa amo gihapon nga barangay, sadtong Mayo 4, 2013 sa amo gihapon nga sityo sg ginsunogan.

Isa ka Kubota Generator Set, bunkhouse kag pila pa ka kagamitan sa ila makahalalit nga operasyon ang ginsunog. Sa ambush nakumpiska sa mga Army ang isa (1) ka K3 Machinegun, apat (4) ka M16 Armalite Rifle, 1 ka M14 Rifle, libuan ka mga bala, military bags kag iban pang kagamitan militar. rasyon. Bangud sg kadaku nga sorpresa sg naambusan nga Army, ang iban wala na nakapalupok kg nagpalagyo.

Ginapahinumdom ni Andrea Guerrero ang pasulit-sulit nga pagpaandam sg NPA sa mga dalagku, nakatuon-sa-eksport kg ginapanag-iyahan sg dumuluong nga minahan nga untaton ang ila operasyon kag maghalin sa mga kadutaan diin nagatuga sg grabe nga kahalitan sa mga pangabuhian sg mangunguma kg kapalibutan, nagabutang sa katalagman sa kabuhi kg ikaayong-lawas sg mga pumuluyo. Indi pa madugay, isa ka trabahante sg Philex sa Sitio Bulog ang napatay sg.

naigo sg kilat samtang nagaobra.

Suno pa sa pahayag, magluwas sa indi tayuyon nga obra, manubo nga sweldo kg wala'y benepisyo atrasado pa ang pagpangsweldo. Ang 10 ka sityo sg Brgy Camindangan nga may 158 ka bubong kg may 898 nga populasyon nga nagalapad sg 1,400 ektarya nga ginatamnan sg humay kg mais (60 ektarya), linibo ka punuan sg kape nga pila ka tonelada ang produkto, saging nga ginakuhaan sg 6-7 ka tonelada kada semana, kg 30 ektarya nga tabakuan lakip sa apektado sining mina.

Samtang, sa Brgy. Manlocahoc, Cabadiangan, kg San Jose, Sipalay City kg Brgy Camalandaan, Cauayan, 13 naman ka sityo nga may 234 ka bubong kg may populasyon nga 1,459 sini ang apektado nga nagalapad sg 1,976 ektarya nga ginatamnan sg humay, mais, saging, kape kag iban pa. Lakip na diri ang malapad pa nga lasang sg Brgy. Camalandaan nga kabahin sg Watershed Area sg Cauayan.

Gin-ambush ang tropa sg 47th IB PA bangud maathag ini nga nagadepensa sa interes sining makahalalit nga minahan.

Ikatatlo na ini ka higayon nga ginsilutan ang Philex Mining Corp. Ang una, sadtong Hunyo 23, 2008, ikaduha sg Hulyo 6, 2011 kg sg Mayo 3, 2013.

Kasugpon sg ini nga taktikal nga mga opensiba sg NPA sa Southwest, ginlunsar man sg isa ka yunit sg NPA sa larangan ang pagtigayon sg mga tsekpoynts sa karsada sg Interyor nga barangay sg Ilog kg Kabankalan City, sadtong Mayo 6-8, 2013. Nakahibalo ang Army sa Detachment sg Pinggot, Ilog nga may mga NPA sa erya nila, apang wala sila naghulag bangud hadlok nga maambusan man katulad sa 47th IB. **AP**

Kumperensya sa Sanga sg Partido sa Lokalidad kgTsapter sg Pambansang Katipunan ng Magbubukid (PKM), Mabinungahon nga Natigayon

Signipikante ang gintigayon nga Kumperensya sg mga Sanga sg Partido sa Lokalidad (SPL) kg sg Pambansang Katipunan ng Magbubukid (PKM) sa isa ka Larangan Gerilya sa Isla sg Negros, sadtong Hunyo 15-17 kg 22-23, 2013 apesar sg wala'y untat nga military operation kg mabunok nga mga pag-ulan dala sg bagyo.

Gintalakay sa amo nga Komperensya ang pahayag sg Partido Komunista sg Pilipinas (PKP) sa ika-44 nga Anibersaryo sg New People's Army (NPA) nga may pagtum-ok sa 10 ka Mapang-away nga Buluhaton, Review sg Nagligad nga Program kg Reporting sg tagsa ka SPL kg PKM Chapter kag sa katapusan gintalakay ang lokal nga kahimtangan angot sa mga isyu nga nagaluntad

sa komunidad kg ang Plano sa Paghulag.

Nakita sa amo nga Kumperensya ang pila ka mga problema sa pagtungod sa mga buluhaton, kakulang sa kahanas sa pagpamuno kg sa kolektibo nga pagpamuno sg SPL kg PKM sa baryo kg ang kakulang kapagsik sg mga organisasyon masa bangud sg maninit nga mga kahublagan masa. Matapos matumod ini nga mga kakulangan kg limitasyon paagi sa ila report kg pagsaway kg pagsaway sa kaugalingon, gintumod gilayon ang mga nagapanguna nga buluhaton sulod sa anum (6) ka bulan.

Ang Kumperensya sg SPL gintambungan sg mga Sekretaryo kg 2 ka Tal-os sekretaryo sg kada baryo. Samtang ang Kumperensya sa PKM gintambungan naman sg mga Tsirman sg Lubos Asosasyon

Masa (LAM) kg Komite sa Pag-organisa sa Baryo, mga Bise-Tsirman sa Organisasyon, Edukasyon kg Depensa.

Malipayon kg puno sg determinasyon ang mga delegado sa Kumperensya bangud sg nalab-ot nga paghiliusa sa hanay sg Partido, Hukbo kg organisasyon masa agud ipatuman ang nahiusahan

nga mga buluhaton bisan pa uga kg mga utanon ang sud-an kg tinanok nga mais ang pagkaon. Yabe ini nga mga buluhaton para sa pag-abanse sa estratehikong pagkapatas. **AP**

DAYALOGO SA PATAAS SWELDO NAGMADINALAG-ON

Madinalag-on ang gintigayon nga dayalogo sg masobra isa ka gatos nga mamumugon sa uma sa Guihulngan City, Sentral Negros sadtong Abril 20, 2013 sa pagpanguna sg KAUGMAON, ang legal nga organisasyon sg mga mangunguma kg mamumugon sa uma.

Sa amo nga dayalogo nag-atubangay ang mga mamumugon sa uma sg 5 ka Baryo nga may 22 ka sityos, paagi sa ila negotiating panel kg ang pulo (10) ka dalagkung agalon mayduta sa pagpanguna ni Reyes (Mayor sg Guihulngan), Bustamante, Jover kg iban pa.

Resulta sg amo nga dayalogo, nagsaka ang inadlaw nga suhol sg mga mamumugon sa uma sa P20.00 – 70.00 / adlaw. Sa guna, halin sa P60.00-80.0 nahimo nga P100.00; sa arado, halin sa P120.00 nahimo nga P150.00; kag sa karga-tapas, P180.00 nahimo nga P250.00. Masobra 450 ka

pamilya ang nakabenepisyo sa amo nga pagsaka sa sweldo.

Kun tuman ka nubo wala sg benepisyo, wala nagasunod sa Taripa sa Obrahanay nga gintalana sg Department of Labor (DOLE) ang mga agalon mayduta, mas manubo pa gid ang ginabaton sg mga babaye nga mamumugon sa uma halin sa P70.00 nahimo nga P80.00.

Bisan pa man tuman ka nubo gihapon ang amo nga sweldo sg mga mamumugon sa uma kun ikumparar sa gintalana sg National Economic Development Authority (NEDA) nga cost of living sg isa ka pamilya nga P1,034.00 kada adlaw, malipayon kg bugalon ang mga mamumugon sa uma nga sa ila hugot nga paghiliusa, detreminasyon kg kaisog, nakaangkon sila sg mga kadalag-an. **AP**

Kahublagan-welga sg mamumugon nagtay-ug sa gahum sg kapital

Mabaskog nga ginpamatukan sg mga organisadong mamumugon ang halit bunga sg union busting kg unfair labor practices sa pila ka kumbuyahan sa Bacolod kg Talisay Cities. Sa idalum sg rehimen US-Aquino ginpa-igting pa sg Department of Labor and Employmen (DOLE) ang labor flexibility kag kontraktwalisasyon nga pabor sa mga hakugan nga mga kapitalista. Madamo sg mga mamumugon sa Bacolod Colombia Marketing, First Farmers Sugar Mill kag Bacolod Sack Supply ang ginpahalin sa trabaho. Ara man

ang union busting sa Shakey's Pizza kg iban pa nga mga kumbuyahan.

Paagi sa ululupod nga paghulag sg mga mamumugon paagi sa ila mga unyon, ginlunsar ang mga welga sa mga nasambit nga mga kumbuyahan. Nobyembre, 2012 naparalisa sa sulod sg napulo ka adlaw ang Bacolod Colombia Marketing, ini ang pinaka-una nga welga sa Negros Occidental makaligad ang 12 ka tuig. Ginsundan ini sg mga stevedoring and arastre workers sg First Farmers nga nag-abot sa apat ka adlaw nga pagparalisa sg operasyon sg sentral. Nagpaabot ang management sg sentral nga napierdi sila sg P36 milyones bunga sg welga. Mapintas nga gin-disperse sg PNP, mga element sg CAFGU kg mga Blue guards ang "moving picket" sg mga welgista nga ginsuportahan sg komunidad kg mga nagsimpatisar nga mga drayber sg cane trucks nga nag-untat sg biyahe. Tubtub sa karon padayon pa nga nagatindog ang picket line sg mga mamumugon. Welga man ang sabat sg mga mamumugon sg Bacolod Sack Supply bunga sg pagpuwag sg ila nga bag-o natukod nga unyon. Nabahala ang mga kapitalista sa sunod-sunod nga mga welga, nga ila gilayon ginpatawag ang pulong sa pagpaluntad sg "industrial peace" nga

ginalakipan sg mga dalag nga unyon, kapitalista kg representante sg DOLE mapunggan ang ang nagaluntad nga welga kg kon may magdugang pa.

Paagi sa praktika sg mga mamumugon nga atubangon ang kapitalista paagi sa welga kag iban pa nga militante nga porma sg aksyon sa ululupod nga paghulag, natay-ug ang kapitalista kag ang estado sini. Nakita man ang pagbinuligay sg mga mamumugon sg nagkalain-lain nga mga nagwelga nga unyon kag iban pa nga mga militante nga organisasyon.

Indi nangin madinalag-on ang paghulag sg mamumugon kon wala sg solido nga pag-organisa kg sg ila konkreto nga paganalisa sa obhetibo nga kahimtangan. Paagi sining mga rekisitos nakahimo sila sg epektibo nga plano sandig sa pagkilala sa kabaskugan kag kahinaan sg kapitalista, ang kahandaon sg mamumugon ka gang pinakamaayo nga taktika sa pagduso sg welga.

Ang tuig 2013 isa ka mapanghangkat nga tuig para pandayon sg mamumugon ang ila makasahi nga pagpamuno para hilwayon ang kaugalingon upod sa iban pa nga pigos nga sektor sg sosyedad.**AP**